

EARLY START-ի ՏԵՂԵԿԱՏՎԱԿԱՆ ՓԱԹԵԹ

Վերանայված՝ 2025 թ. օգոստոս

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ԲԱՐԻ ԳԱՆՈՒՄՍ EARLY START ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	5
ՈՒՄ ՀԱՄԱՐ Ե ՆԱԽԱՏԵՍՎԱԾ ԱՅՍ ՓԱԹԵԹԸ:	7
ՄԱՍ 1. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	8
Ի՞նչ է զարգացման ուշացումը:	8
Ի՞նչ է զարգացման հաշմանդամությունը:	8
Ի՞նչ է Early Start-ը:	9
Ի՞նչ է Լանտերմանի օրենքը:	9
Ի՞նչ է Չարգացման ծառայությունների վարչությունը:	10
Ի՞նչ է տարածաշրջանային կենտրոնը:	10
Ո՞վ է որակավորվում Early Start-ի համար:	13
Ի՞նչ է ժամանակավոր իրավասությունը:	14
Ինչպե՞ս կարող է Early Start-ը օգնել իմ երեխային:	15
Ի՞նչ տեսակի ծառայություններ կարող եմ ստանալ Early Start-ից:	16
Early Start ծառայությունների համար վճար կա՞ ինձ համար:	17
ՄԱՍ 2. ԴԻՄՈՒՄ EARLY START-Ի ՀԱՄԱՐ	18
Ես կարծում եմ, որ իմ երեխան ունի հիվանդություն կամ զարգացման ուշացում, որը կարող է պահանջել վաղ միջամտության ծառայություններ: Ի՞նչ անեմ:	18
Ինչպե՞ս կարող եմ քննարկել իմ մտահոգությունները բժշկիս կամ տեղական տարածաշրջանային կենտրոնի հետ:	18
Կա՞ արդյոք օգտակար տեղեկատվություն, որը պետք է կիսվեմ տարածաշրջանային կենտրոնի հետ:	19
Ի՞նչ է պատահում, երբ զանգահարում եմ տարածաշրջանային կենտրոն:	20
Կան՞ ուրիշներ, ովքեր կարող են օգնել ինձ:	22
Այս պահին իմ երեխան իրավասու չէ Early Start ծառայություններից օգտվելու համար: Որո՞նք են իմ տարբերակները:	24
ՄԱՍ 3. EARLY START-ՈՒՄ ԿՈՂՄՆՈՐՈՇՎԵԼԸ	26
Իմ երեխան համապատասխանում է Early Start ծառայությունների պահանջներին: Ի՞նչ անել հաջորդիվ:	26

Ինչպե՞ս կարող է Early Start ծառայության համակարգողն օգնել ինձ:	26
Ի՞նչ է անհատականացված ընտանեկան ծառայությունների ծրագիրը (IFSP):.....	27
Ինչպե՞ս է մշակվում IFSP-ն:.....	27
Ինչպե՞ս են որոշվում ծառայությունները:.....	28
Կարո՞ղ է IFSP-ն փոխվել:.....	28
Ո՞րն է IFSP-ի ժամանակացույցը:.....	28
Ինչո՞ւ է կարևոր ստորագրել IFSP-ն:.....	29
ՄԱՍ 4. EARLY START-ԻՑ ՄԻՆՉԵՎ ԴՊՐՈՑ	31
Ի՞նչ աջակցություն կարող է հասանելի լինել իմ ընտանիքի համար, երբ իմ երեխան դառնա 3 տարեկան:.....	31
Ինչպե՞ս պլանավորել Early Start-ից դուրս գալու անցումը:.....	31
ՄԱՍ 5. ԻՄԱՑԵՔ ՁԵՐ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԸ	34
Որո՞նք են իմ իրավունքները որպես ծնող կամ խնամակալ:.....	34
Ո՞վ կարող է օգնել ինձ բողոքարկման կամ բողոքի հարցում:.....	39
ՄԱՍ 6. ԿՈՆՏԱԿՏԵՐ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ	41
Կոնտակտներ	41
Իմ տարածաշրջանային կենտրոնի տեղական ռեսուրսներ.	Error! Bookmark not defined.
Early Start-ի մասին լրացուցիչ տեղեկությունների համար	44
Դպրոցական տարիքի և մեծահասակների ծառայությունների մասին լրացուցիչ տեղեկությունների համար	48
Առողջապահության և սոցիալական ծառայությունների վերաբերյալ լրացուցիչ տեղեկությունների համար	50
Ձեր իրավունքների մասին լրացուցիչ տեղեկությունների համար.....	51
ԲԱՌԱՐԱՆ	53

Նշում տպագիր տարբերակների վերաբերյալ.

Եթե տպեք այս տեղեկատվական փաթեթը, դուք դեռ կարող եք մատչել կայքի բոլոր հղումները: Երբ տեսնում եք կապույտ ընդգծված կայքի հղում, կտեսնեք նաև սև քառակուսի, որը կոչվում է QR կոդ: QR կոդերը կարող են սկանավորվել ձեր բջջային հեռախոսի կամ պլանշետի տեսախցիկի միջոցով: QR կոդը սկանավորելուց հետո դուք կկարողանաք տեսնել այն կայքը, որը պարունակում է այդ QR կոդը: Հետևեք ստորև նշված հրահանգներին՝ QR կոդն օգտագործելու համար:

1. Բացեք տեսախցիկի հավելվածը ձեր բջջային հեռախոսի կամ պլանշետի վրա:
2. Պահեք ձեր տեսախցիկը քառակուսու վրա:
3. Համոզվեք, որ QR կոդը տեսնում եք ձեր էկրանին:
4. Ձեր էկրանին կհայտնվի կայքի հղումը:
5. Կայք անցնելու համար սեղմեք հղման վրա:

Այս QR կոդը սկանավորելիս կարող եք այցելել [կայք, որտեղ տեղադրված է Early Start-ի տեղեկատվական փաթեթի վերջին տարբերակը](#):

SCAN ME

ԲԱՐԻ ԳԱՆՈՒՄՍ EARLY START ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Բոլոր նորածիններն ու փոքրիկները զարգանում են տարբեր կերպ՝ լավագույն հնարավոր ձևով: Մենք գիտենք, որ ծնողները հարցեր ունեն իրենց երեխայի զարգացման վերաբերյալ: Early Start-ը ստեղծվել է ձեր երեխայի նման փոքր երեխաներին կյանքի առաջին 3 տարիների ընթացքում աջակցելու համար: Դրա մյուս նպատակն է՝ աջակցել ձեզ նման սիրող ծնողներին և խնամողներին:

Early Start-ը կօգնի ձեզ առավելագույնս օգտագործել ձեր երեխայի կյանքի առաջին 3 տարիները: Դա կօգնի ձեզ բավարարել ձեր երեխայի յուրահատուկ կարիքները: Այն նաև կարող է օգնել ձեր երեխային սովորել այն հմտությունները, որոնք դուք համարում եք ամենակարևորը:

Փոքր երեխայի ծնող լինելը կարող է դժվար լինել: Եթե անհանգստանում եք ձեր երեխայի զարգացման համար, հեշտ է ճնշվել: Լավ լուրն այն է, որ ձեր երեխան դեռ նույնն է, ինչ դուք տուն բերեցիք հիվանդանոցից: Դուք ձեր երեխայի մասին ավելին գիտեք, քան աշխարհում որևէ մեկը: Early Start-ը ապահովում է ընտանիքի համար հարմար շփման կետ, որպեսզի դուք կարողանաք պարզել, թե արդյոք ձեր նորածինը կամ փոքրիկն օգնության կարիք ունի: Այն նաև կօգնի ձեզ ստանալ ծառայություններ ձեր նորածնի կամ փոքրիկի համար՝ լավագույնս զարգանալու համար: Այն ձեզ կկապի ձեզ նման այլ ծնողների հետ: Դուք կարող եք կազմել մասնագետների թիմ, որը կօգնի ձեզ աջակցել ձեր երեխայի աճին և զարգացմանը:

Հաճախ երեխաները զարգանում են սովորականից ավելի դանդաղ: Միացյալ Նահանգներում յուրաքանչյուր 6 երեխայից մոտ 1-ը զարգացման ուշացում ունի: Early Start-ը օգնում է նորածիններին և փոքրիկներին՝ ծնունդից մինչև 3 տարեկան, ովքեր ունեն զարգացման ուշացումներ կամ հաշմանդամություն: Early Start-ը կարող է օգնել ձեզ ավելի լավ հասկանալ ձեր երեխայի սովորելու, աճելու և զարգանալու կարիքները: Early Start-ի ծառայությունները նախատեսված են օգնելու համար իրավասու երեխաներին սովորել նոր հմտություններ, հաղթահարել դժվարությունները և մեծացնել կյանքում հաջողությունները:

Եթե դուք կամ ձեր բժիշկը կարծում եք, որ ձեր երեխան կարող է հաշմանդամություն կամ ուշացում ունենալ, այս տեղեկատվությունը կօգնի ձեզ իմանալ Early Start-ի մասին:

Ավելի շատ պատասխաններ կարող եք գտնել [Early Start-ի վերաբերյալ հաճախակի տրվող հարցերում](#):

Ո՞ՒՄ ՀԱՄԱՐ Է ՆԱԽԱՏԵՍՎԱԾ ԱՅՍ ՓԱԹԵԹԸ:

Այս փաթեթը նախատեսված է այն նորածինների ու փոքրիկների ծնողների և այլ խնամողների համար, ովքեր կարող են ունենալ կամ ունեն զարգացման ուշացումներ կամ հաշմանդամություններ:

Մասնագետները և այլոք կարող են օգտագործել այս տեղեկատվությունն՝ ընտանիքներին և նրանց փոքր երեխաներին աջակցելու համար:

Այս ուղեցույցի օգտագործումը

Այս ուղեցույցը բաժանված է վեց բաժնի՝ այն ավելի հեշտ օգտագործելու համար:

Կախված ձեր հետաքրքրություններից, կարող եք սկսել կարդալ ցանկացած բաժնից:

[Մաս 1. Ընդհանուր տեղեկություններ](#)

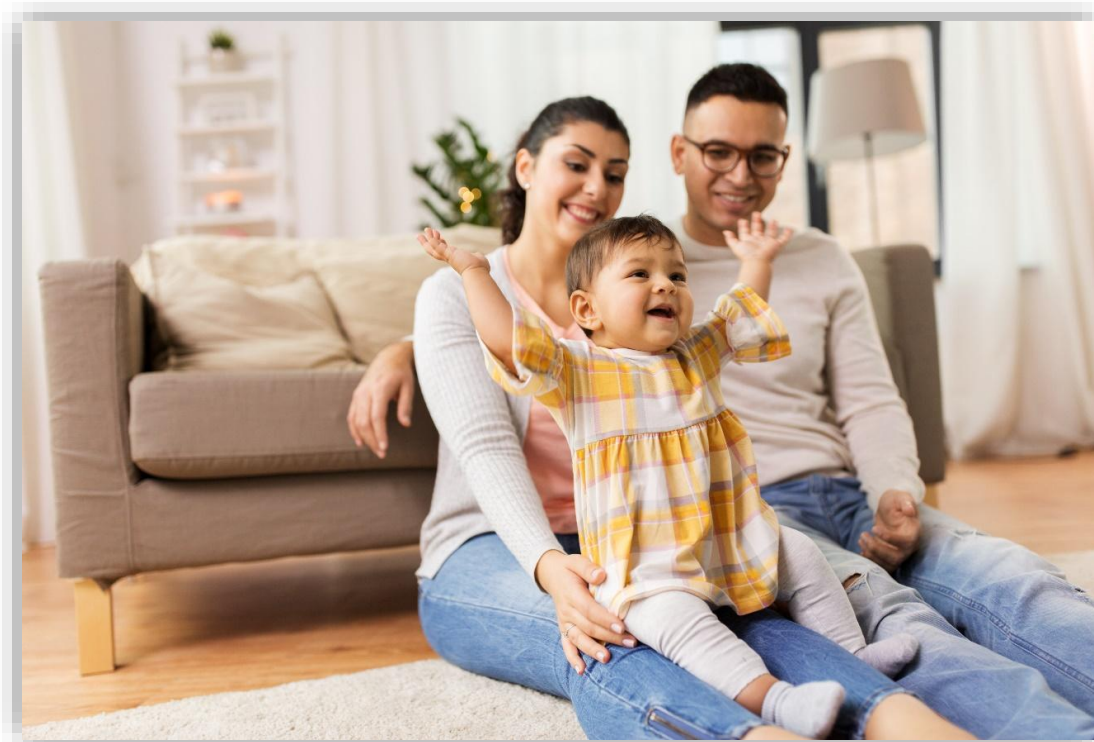
[Մաս 2. Early Start-ին դիմելը](#)

[Մաս 3. Early Start-ում կողմնորոշվելը](#)

[Մաս 4. Early Start-ից մինչև դպրոց](#)

[Մաս 5. Իմացեք ձեր իրավունքները](#)

[Մաս 6. Կոնտակտներ և ռեսուրսներ](#)

ՄԱՍ 1. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Ի՞նչ է զարգացման ուշացումը:

Չարգացման ուշացումները տարածված են: 6 երեխայից 1-ը զարգացման ուշացում ունի: Երեխաները տարբեր ժամանակներում զարգացնում են տարբեր հմտություններ: Եթե երեխան չի անում այն, ինչ երեխաների մեծ մասը կարող է անել որոշակի տարիքում, նա կարող է զարգացման ուշացում ունենալ:

Չարգացման ուշացումները կարող են առաջանալ հետևյալ ոլորտներից մեկում կամ մի քանիսում.

- Մտածողություն և ուսուցում (ճանաչողական)
- Խոսելակերպ և ինքնարտահայտում (արտահայտիչ լեզու)
- Լեզվի ըմբռնում (ընկալունակ հաղորդակցություն)
- Չգալը, արտահայտվելը և ուրիշների հետ փոխազդեցությունը (սոցիալական և հուզական)
- Առօրյա կյանքի հմտություններ, ինչպիսիք են՝ ուտելը, հագնվելը, ինքնախնամքը (հարմարվողական)
- Զայլելը, շարժվելը, տեսնելը և լսելը (ֆիզիկական և շարժողական զարգացում, ներառյալ տեսողությունը և լսողությունը)

Ի՞նչ է զարգացման հաշմանդամությունը:

Չարգացման հետամնացությունը կարող է նաև զարգացման խանգարման նշան լինել: Կալիֆորնիայում զարգացման հաշմանդամությունները համարվում են ցմահ և պետք է գոյություն ունենան մինչև 18 տարեկանը: Հետևյալ առողջական վիճակները համարվում են զարգացման հաշմանդամություն.

- Աուտիզմ
- Մանկական ուղեղի կաթված
- Էպիլեպսիա
- Մտավոր հաշմանդամություն
- Այլ հիվանդություններ, որոնք պահանջում են մտավոր հաշմանդամություն ունեցող անձի նման բուժում, որը միայն ուսման, հոգեկան առողջության կամ ֆիզիկական հաշմանդամություն չէ:

Ի՞նչ է Early Start-ը:

Early Start-ը համակարգ է, որը Կալիֆորնիայում վաղ միջամտության ծառայություններ է մատուցում զարգացման ուշացումներ կամ հաշմանդամություն ունեցող նորածիններ և փոքրիկներ ունեցող ընտանիքներին:

Վաղ միջամտության ծառայություններն օգնում են նորածիններին և փոքր երեխաներին սովորել հիմնական և նոր հմտություններ, որոնք սովորաբար զարգանում են կյանքի առաջին երեք տարիների ընթացքում:

Ի՞նչ է Լանտերմանի օրենքը:

Լանտերմանի «Չարգացման հաշմանդամություն ունեցող անձանց ծառայությունների մասին» օրենքը Կալիֆորնիայի օրենք է, որը խոստանում է ծառայություններ և աջակցություն զարգացման հաշմանդամություն ունեցող անձանց և նրանց ընտանիքներին: Օրենքով ստեղծվեց 21 համայնքային, ոչ առևտրային գործակալություններից բաղկացած նահանգային ցանց, որոնք հայտնի են որպես տարածաշրջանային կենտրոններ:

Ավելին կարող եք կարդալ [Լանտերմանի օրենքի սպառողի ուղեցույցում](#):

*«Ես ուզում էի, որ ինչ-որ մեկը ինձ
ուղղորդեր և ուղեկցեր Early Start ծրագրի
ընթացքում, քանի որ չգիտեի, թե
հաջորդը որտեղ գնալ և ինչ անել»:* -Ծնող

Ի՞նչ է Չարգացման ծառայությունների վարչությունը:

Կալիֆորնիայի Չարգացման ծառայությունների վարչությունն (DDS) աշխատում է ապահովելու համար, որ զարգացման հաշմանդամություն ունեցող Կալիֆորնիայի բնակիչները հնարավորություն ունենան ընտրություն կատարել և անկախ, արդյունավետ կյանք վարել որպես իրենց համայնքների անդամներ հնարավորինս քիչ սահմանափակող միջավայրում: DDS-ը նահանգային վարչություն է, որը.

- տրամադրում է առաջնորդություն, տեխնիկական աջակցություն և քաղաքականության ուղղորդում:
- Վերահսկում է ծառայությունների մատուցման համակարգումը և հաշվետվողականությունը
- Կառավարում է նահանգի կողմից տրամադրվող ծառայությունները
- Պայմանագիր ունի Կալիֆորնիայի 21 տարածաշրջանային կենտրոնների հետ՝ ծառայություններ մատուցելու համար
- Ռեսուրսներ

Ի՞նչ է տարածաշրջանային կենտրոնը:

Տարածաշրջանային կենտրոնները տեղական գործակալություններ են, որոնք կազմակերպում են ծառայություններ զարգացման խնդիրներ ունեցող երեխաների և մեծահասակների, ինչպես նաև նրանց ընտանիքների համար: Կալիֆորնիա նահանգի յուրաքանչյուր տարածքում կա

տարածաշրջանային կենտրոն, և դուք կաշխատեք այն տարածաշրջանային կենտրոնի հետ, որն ամենամոտ է ձեր բնակության վայրին: Տարածաշրջանային կենտրոնները կկատարեն հետևյալը.

- Կգնահատեն զարգացման ուշացումը կամ հաշմանդամությունը
- Կորոշեն ծառայություններին հասանելիության իրավասությունը
- Կապահովեն գործերի կառավարումը և ծառայությունների համակարգումը
- Կվերահսկեն ծառայություն մատուցողներին
- Կիրականացնեն սահանգային և դաշնային քաղաքականությունները

Չնայած բոլոր տարածաշրջանային կենտրոններն ունեն նմանատիպ ծրագրեր, յուրաքանչյուր տարածաշրջանային կենտրոն կարող է տարբեր կերպ գործել՝ իրենց տեղական համայնքների կարիքները բավարարելու համար: Օգտակար կլինի իմանալ, թե ինչպես է գործում ձեր տարածաշրջանային կենտրոնը:

Դուք կարող եք գտնել ձեր տարածաշրջանային կենտրոնը՝ մուտքագրելով ձեր փոստային ինդեքսը [Տարածաշրջանային կենտրոնի որոնման գործիքում](#):

«Տարածաշրջանային կենտրոնը կյանքը հեշտացնելու համար:
Ձեր ընտանիքի անդամների գործը հեշտ և հասարակ դարձրեք:
Մենք այստեղ ենք՝ ձեզ աջակցելու համար»:-
Տարածաշրջանային կենտրոնի մասնագետ/աշխատակից

Ո՞վ է որակավորվում Early Start-ի համար:

3 տարեկանից փոքր ցանկացած երեխա կարող է իրավասու լինել, եթե նա ունի.

2արգացման ուշացում. Եթե երեխան ունի զարգացման առնվազն 25% ուշացում հետևյալներից մեկում կամ մի քանիստում.

- Կոգնիտիվ (մտածողություն և ուսուցում)
- Էքսպրեսիվ հաղորդակցություն (խոսակցություն և ինքնարտահայտում)
- Ընկալողական հաղորդակցություն (լեզվի հասկացողություն)
- Սոցիալական և հուզական (զգացողություն, արտահայտում, փոխազդեցություն)
- Ադապտիվ (ամենօրյա կյանքի հմտություններ, ինչպիսիք են՝ ուտելը, հագնվելը, ինքնախնամքը)
- Ֆիզիկական և շարժողական զարգացում, ներառյալ տեսողության և լսողության զարգացումը (քայլել, շարժվել, տեսնել և լսել)

Հաստատված ռիսկ. Եթե երեխան ունի հայտնի պատճառի հաստատված ռիսկի վիճակ՝ զարգացման ուշացման բարձր հավանականությամբ: Հաստատված ռիսկի պայմանները կարող են ներառել այն երեխաներին, ովքեր՝

- Ունեն գենետիկ հիվանդություններ, որոնք կապված են զարգացման ուշացման հետ (օրինակ՝ Դաունի համախտանիշ, փխրուն X համախտանիշ և այլն):
- Ունեն պտղի ակոհոլային համախտանիշ
- Ունեն սահմանափակ լսողություն, տեսողություն կամ վերջույթների օգտագործում

Ռիսկի գոտում. Եթե երեխան, հավանաբար, զարգացման ուշացում ունի մասնագետի կողմից հաստատված մի շարք ռիսկերի պատճառով: Ռիսկի կամ բարձր ռիսկի խմբում կարող են լինել այն երեխաները, ովքեր՝

- Ծնվել են շատ վաղաժամ (32 շաբաթից պակաս հղիություն) և ունեցել են շատ ցածր քաշ ծննդյան ժամանակ
- Ունեցել է լուրջ առողջական խնդիրներ կամ երկար ժամանակ հոսպիտալացվել է
- Նախածննդյան շրջանում ենթարկվել են թմրանյութերի կամ ալկոհոլի ազդեցության
- Ծննդաբերության ընթացքում զգալի վնասվածք են ստացել
- Ենթարկվել են անտեսման կամ չարաշահման

[\[Լրացուցիչ տեղեկությունների համար տե՛ս բառարանը\]](#)

Ընտանիքի եկամուտը և ներգաղթային կարգավիճակը չեն ազդում Early Start ծառայությունների համար որակավորման վրա:

Ի՞նչ է Ժամանակավոր իրավասությունը:

Երեխաները կարող են բավարարել ժամանակավոր իրավասության պայմանները, եթե՝

- Երեխան 5 տարեկանից փոքր է
- Հաշմանդամությունը միայն ֆիզիկական բնույթ չի կրում
- Երեխան ունի էական սահմանափակումներ կյանքի գործունեության հետևյալ երկու ոլորտներում
 - Հագնվելը և կերակրվելը (ինքնասպասարկում)
 - Լսողական և խոսակցական (ընկալողական և արտահայտիչ լեզու)
 - Սովորելը, մտածելը և խնդիրների լուծումը (ճանաչողական նվաճումներ)
 - Զայլելը և շարժվելը (շարժունակություն)
 - Ընտրություն կատարելը, ձեզ ասելը, թե ինչ է ուզում ձեր երեխան (ինքնուրույն ուղղորդում)

Երեխաները, ովքեր ծառայություններ են ստանում ժամանակավոր իրավասության միջոցով, կարող են Լանտերմանի օրենքով սահմանված ծառայությունները ստանալ մինչև 5 տարեկանը: Մինչև ձեր երեխայի հինգերորդ տարեդարձը, տարածաշրջանային կենտրոնը կանցկացնի գնահատումներ՝ որոշելու համար, թե արդյոք ձեր երեխան ունի ախտորոշված զարգացման հաշմանդամություն՝ համաձայն Լանտերմանի զարգացման ծառայությունների մասին օրենքում սահմանվածի: Եթե ձեր երեխան չի համապատասխանում որակավորման չափանիշներին, ծառայությունները կդադարեցվեն 5 տարեկանում:

Ինչպե՞ս կարող է Early Start-ը օգնել իմ երեխային:

Early Start աջակցում է ձեզ նման ծնողներին և խնամակալներին՝ մատուցելով ծառայություններ: Այս ծառայություններից մի քանիսը մատուցվում են անմիջապես ձեր երեխային: Դուք կարող եք նաև ստանալ ծառայություններ, որոնք կօգնեն ձեզ սովորել, թե ինչպես աջակցել ձեր երեխայի զարգացմանը և կարիքներին: [[Տեսեք Մաս 3-ը. Early Start-ում կոդավորվելը](#)]

Որոշ դեպքերում, Early Start ծառայությունները կարող են մատուցվել ձեր տեղական դպրոցական շրջանի կամ վարչաշրջանի կրթության գրասենյակի կողմից: Ընտանիքները, որոնց երեխաները լսողության կորուստ, տեսողության խանգարում կամ ֆիզիկական հաշմանդամություն ունեն, կարող են Early Start ծառայություններ ստանալ իրենց տեղական դպրոցական շրջանի կամ վարչաշրջանի կրթության գրասենյակի միջոցով: Կալիֆորնիայի որոշ շրջաններում ընտանիքները կարող են ծառայություններ ստանալ ինչպես տեղական դպրոցական շրջանից, այնպես էլ տարածաշրջանային կենտրոնից:

Early Start՝ տարածաշրջանային կենտրոնների միջոցով.

- Չարգացման ուշացումներ կամ այնպիսի խնդիրներ ունեցող երեխաներ, որոնք կարող են հանգեցնել զարգացման ուշացումների կամ հաշմանդամությունների

Early Start՝ ձեր տեղական դպրոցական շրջանի կամ վարչաշրջանի կրթության գրասենյակի միջոցով.

- Չարգացման ուշացումներ կամ խնդիրներ չունեցող երեխաներ, բայց ովքեր.
 - Խուլ են կամ ունեն լսողության կորուստ:
 - Կույր են կամ տեսողության խանգարում ունեն
 - Ֆիզիկական հաշմանդամություն ունեն

*«Պատրաստվեք ձեր IFSP հանդիպմանը: Գրեք ձեր մտքերն այնպիսի հարցերի վերաբերյալ, ինչպիսիք են՝ Որո՞նք են ձեր երեխայի կարիքները: Որո՞նք են ձեր մտահոգությունները: Ի՞նչ բաներ կարող են օգնել ձեր երեխային և ձեր ընտանիքին:»
- Ընտանեկան իրավապաշտպան*

Ի՞նչ տեսակի ծառայություններ կարող են ստանալ Early Start-ից:

Early Start-ը կարող է մատուցել ծառայությունների լայն շրջանակ: Ձեր և ձեր երեխայի կողմից ստացվող ծառայությունները կախված են ձեր երեխայի կարիքներից: Երեխաները կարող են տարբեր ծառայություններ ստանալ, քանի որ նրանք ունեն տարբեր կարիքներ: [[Տեսք այս ծառայությունների սահմանումները բառարանում](#)]

Ահա որակավորված մասնագետների կողմից մատուցվող որոշ տարածված ծառայություններ.

- օժանդակ տեխնոլոգիաներ
- լսողության ծառայություններ
- ընտանեկան վերապատրաստում, խորհրդատվություն և տնային այցելություններ
- կերակրելու թերապիա
- առողջության ծառայություններ
- Նորածինների զարգացման ծառայություններ
- բժշկական ծառայություններ միայն ախտորոշման/գնահատման նպատակներով
- բուժքույրական ծառայություններ
- սնուցման ծառայություններ
- աշխատանքային թերապիա
- ֆիզիկական թերապիա
- հոգեբանական ծառայություններ
- ծառայության համակարգում (գործի կառավարում)
- Ժեստերի լեզվի և ազդանշանային լեզվի ծառայություններ
- սոցիալական աշխատանքի ծառայություններ
- մասնագիտացված ուսուցում
- խոսքի և լեզվի ծառայություններ
- փոխադրում և դրան առնչվող ծախսեր
- տեսողության ծառայություն

Early Start ծառայությունների համար վճար կա՞ ինձ համար:

Ձեզ կարող են խնդրել պարզել, թե արդյոք ձեր ընտանիքի բժշկական ապահովագրությունը կամ այլ աղբյուր կվճարի որոշ ծառայությունների համար: Ապահովագրությամբ չծածկված անհրաժեշտ ծառայությունները կարող են գնվել կամ մատուցվել տարածաշրջանային կենտրոնի կողմից: Կան ռեսուրսներ, որոնք կարող են օգնել ձեզ պարզել, թե արդյոք դուք որակավորվում եք Medi-Cal-ի նման էժան կամ անվճար առողջապահական ծառայությունների համար:

ՄԱՍ 2. ԴԻՄՈՒՄ EARLY START-Ի ՀԱՄԱՐ

Ես կարծում եմ, որ իմ երեխան ունի հիվանդություն կամ զարգացման ուշացում, որը կարող է պահանջել վաղ միջամտության ծառայություններ: Ի՞նչ անեմ:

Այն սկսվում է հեռախոսազանգով կամ տարածաշրջանային կենտրոնին ուղղված գրավոր ուղեգրով: Ցանկացած մեկը կարող է ուղեգիր ուղարկել տարածաշրջանային կենտրոն: Սա ներառում է ձեր երեխայի բժշկին, երեխայի խնամքի մատակարարին կամ ձեզ:

Ուղեգրի տրամադրելուց հետո տարածաշրջանային կենտրոնը կկապվի ձեզ հետ՝ քննարկելու Early Start ծրագիրը և ընդունելության գործընթացը, որը ներառում է նաև մասնակցության իրավունքի գնահատում:

Early Start-ի իրավասության գնահատումը կարող է սկսվել միայն ծնողի կամ խնամակալի ստորագրված համաձայնության դեպքում:

Ինչպե՞ս կարող եմ քննարկել իմ մտահոգությունները բժշկիս կամ տեղական տարածաշրջանային կենտրոնի հետ:

Տարածաշրջանային կենտրոնը կքննարկի ձեր մտահոգությունները ձեզ հետ և կկիսվի Early Start ծրագրի և գնահատման գործընթացի վերաբերյալ տեղեկատվությամբ՝ որակավորման չափանիշները որոշելու համար: Չարգացման գնահատում կիրականացվի բոլոր զարգացման ոլորտներում (ճանաչողական, սոցիալական/հուզական, մանր և խոշոր մոտորիկա, ներառյալ լսողությունն ու տեսողությունը, արտահայտչական և ընկալունակ հաղորդակցման, ինչպես նաև ինքնօգնության/հարմարվողական հմտություններ):

Օգտագործեք այս [ռեսուրսից՝ պարզելու համար, թե արդյոք կան պատճառներ կամ մտահոգություններ ձեր երեխայի զարգացման վերաբերյալ](#):

Կա՞րդյոք օգտակար տեղեկատվություն, որը պետք է կիսվեմ տարածաշրջանային կենտրոնի հետ:

Տարածաշրջանային կենտրոնը կիրառում է ընտանիքներին ուղղված մոտեցում՝ ձեր երեխայի և ընտանիքի մասին տեղեկություններ հավաքելու համար՝ պարզելու համար, թե արդյոք ձեր երեխան իրավասու է Early Start ծառայություններից օգտվելու համար: Տարածաշրջանային կենտրոններն օգտագործում են այս տեղեկատվությունը՝ տեսնելու համար, թե ինչ ծառայություններ են ձեզ և ձեր երեխային անհրաժեշտ, ուստի ձեր երեխայի մասին բոլոր տեղեկությունները օգտակար են: Դուք կարող եք տրամադրել արժեքավոր տեղեկություններ՝ տարածաշրջանային կենտրոնին օգնելու հասկանալ ձեր երեխայի ուժեղ կողմերն ու կարիքները, ինչպես նաև ձեր՝ որպես ծնողի, մտահոգությունները: Կարող եք նաև տեղեկատվություն տրամադրել այլ աղբյուրներից:

Օրինակ՝

- Տեղեկատվություն հղիության և ծննդաբերության մասին
- Առողջության նպաստների կամ ապահովագրական քարտերի ցանկացած պատճեն
- Ցանկացած հիվանդանոցային և/կամ բժշկական գրառումներ
- Ցանկացած գնահատման գեկույցներ (օրինակ՝ սկրինինգի արդյունքներ, հոգեբանի, ֆիզիկական թերապևտի կամ այլ առողջապահական մասնագետների կողմից կատարված գնահատումներ):
- Հաղորդագրություններ կամ մտահոգություններ Early Head Start-ից, տնային այցելուներից, կանանց, նորածինների և երեխաների համար նախատեսված հատուկ լրացուցիչ սննդի ծրագրից (WIC) կամ ցերեկային խնամքի կենտրոններից

Ձեր տրամադրած բոլոր տեղեկությունները գաղտնի են:
Դրանք չեն կիսվի որևէ մեկի հետ առանց ձեր թույլտվության:

Գնահատման ընթացքում երեխայի զարգացման մասնագետը ձեզ կբացատրի գնահատման գործընթացը: Մասնագետը կարող է լինել մանկական հոգեբան, խոսքի և լեզվի պաթոլոգ, երգոթերապևտ կամ երեխայի զարգացման այլ մասնագետ:

Գնահատման ընթացքում այս անձը կարող է.

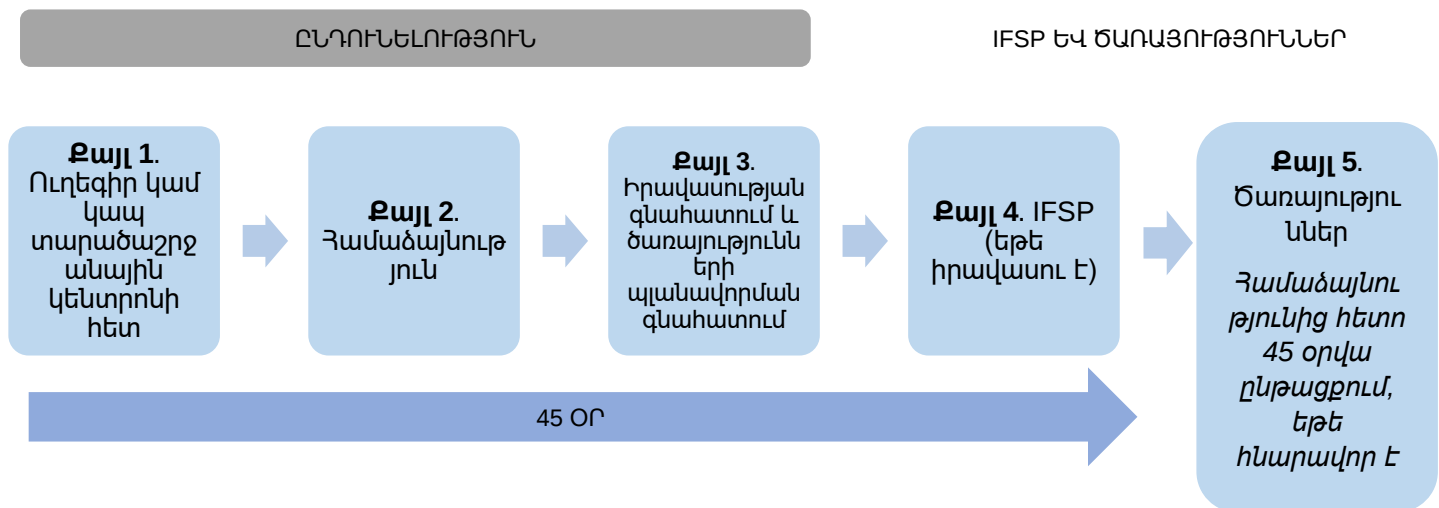
- Գնահատման շրջանակներում խաղալ ձեր երեխայի հետ՝ նրա ուժեղ կողմերը և պոտենցիալ կարիքները բացահայտելու համար:
- Դիտել, թե ինչպես եք խաղում և շփվում ձեր երեխայի հետ
- Հարցեր տալ ձեր երեխայի, ձեր ընտանիքի, հղիության և ծննդաբերության մասին

Ձեր երեխայի գնահատման արդյունքները կհամեմատվեն նույն տարիքի այլ երեխաների հետ, ովքեր զարգացման ուշացումներ կամ հաշմանդամություններ չունեն: Եթե ձեր երեխայի արդյունքները ցույց են տալիս զարգացման որևէ ոլորտում ուշացում, ապա ձեր երեխան կարող է իրավասու լինել Early Start» ծառայությունների համար:

Ի՞նչ է պատահում, երբ գանգահարում եմ տարածաշրջանային կենտրոն:

Տարածաշրջանային կենտրոնի հետ առաջին շփումից հետո կա 5 քայլ: 1-ից 3 քայլերը կոչվում են «Ընդունելություն» և պետք է ավարտվեն 45 օրվա ընթացքում կամ ավելի շուտ՝ տարածաշրջանային կենտրոնին դիմելուց հետո: 4-ից 5 քայլերը կոչվում են «Անհատականացված ընտանեկան ծառայության ծրագիր (IFSP) և ծառայություններ»:

Ծառայությունները պետք է սկսվեն հնարավորինս շուտ, երբ ձեր երեխան դառնա իրավասու Early Start ծրագրի համար:

Քայլ 1. Ուղեգիր կամ կապ տարածաշրջանային կենտրոնի հետ

Տարածաշրջանային կենտրոն գանգահարելուց հետո ձեզ կնշանակվի ծառայությունների համակարգող կամ ընդունման մասնագետ, որը կօգնի գնահատումների ժամանակացույց կազմելուն և կուղեկցի ձեզ իրավասության գործընթացում: Դուք պետք է կիսվեք այլ գնահատումների և ախտորոշումների ցանկացած գրանցամատյանով ծառայությունների համակարգողի կամ ընդունման մասնագետի հետ: Եթե համարվեք ծառայությունների համար իրավասու, ձեր ծառայությունների համակարգողը կօգնի ձեզ ստանալ և պաշտպանել այն ծառայությունները և աջակցությունը, որոնք կօգնեն ձեզ և ձեր ընտանիքին օգտվել վաղ մեկնարկի ծառայություններից:

Քայլ 2. Համաձայնություն

Համապատասխանության գնահատման համար անհրաժեշտ է ստորագրված համաձայնություն: Դուք (կամ այն անձը, ով օրինականորեն կարող է երեխայի համար կրթական որոշումներ կայացնել, եթե ծնողը հասանելի չէ) պետք է ստորագրեք համաձայնության ձևաթուղթ, որով նշվում է, որ համաձայն եք ձեր երեխայի գնահատմանը:

Քայլ 3. Իրավասության գնահատում և ծառայությունների պլանավորման գնահատում

Համաձայնություն ստանալուց հետո ձեր երեխան կգնահատվի՝ որոշելու համար, թե արդյոք նա իրավասու է Early Start ծառայություններից օգտվելու համար: Գնահատումն իրականացնող անձը կնկարագրի, թե ինչ է տեղի ունենում գործընթացի յուրաքանչյուր փուլում: Գնահատումը կարող է ներառել.

- Նախորդ գնահատումներից և ախտորոշումներից ստացված գրառումների կամ զեկույցների վերանայում
- Չարգացման գնահատում՝ տարածաշրջանային կենտրոնի կողմից ախտորոշիչ գնահատման փոխարեն
- Այլ գնահատումներ, որոնք անհրաժեշտ են իրավասությունը և ծառայությունների կարիքները որոշելու համար

Դուք կարող եք նաև այցելել տարածաշրջանային կենտրոնի այլ աշխատակիցների, այդ թվում՝ սոցիալական աշխատողների, հոգեբանների, առողջապահության մասնագետների և այլ մասնագետների: Նրանք ձեզ հետ կաշխատեն որպես թիմ ընդունելության և գնահատման գործընթացում: Այս թիմը, որը կոչվում է IFSP թիմ, ներառում է առնվազն մեկ բժիշկ, հոգեբան և ընդունող կամ ծառայությունների համակարգող: [\[Տե՛ս Մաս 1-ը. Ո՞վ է որակավորվում Early Start-ի համար:\]](#)

Քայլ 4. Անհատականացված ընտանեկան ծառայության ծրագիր (IFSP)

Եթե ձեր երեխան իրավասու է Early Start ծառայություններից օգտվելու համար, դուք և ձեր ծառայությունների համակարգողը IFSP թիմի մյուս անդամների հետ միասին կմշակեք IFSP: Այս ծրագիրը կներառի ձեր երեխայի ուժեղ կողմերն ու կարիքները, ձեր մտահոգությունները, ինչպես նաև Early Start ծառայությունները, որոնք ձեր երեխան կստանա: [\[Տե՛ս Մաս 3-ը. Ի՞նչ է IFSP-ը:\]](#)

Քայլ 5. Ծառայություններ

IFSP-ի մշակումից հետո, Early Start ծառայությունները կսկսվեն հնարավորինս շուտ, բայց ոչ ուշ, քան IFSP-ում նշված ծառայություններին ձեր համաձայնությունը տալու օրվանից 45 օրվա ընթացքում: Դուք կաշխատեք ձեր ծառայությունների համակարգողի և IFSP թիմի հետ՝ ձեր երեխայի համար լավագույն ծառայությունները որոշելու համար, որոնք համապատասխանում են ձեր ընտանիքի կարիքներին: Ծառայությունները պետք է իրականացվեն «բնական միջավայրում»: Սրանք ծանոթ վայրեր են, ինչպիսիք են ձեր տունը կամ համայնքային այլ միջավայրեր:

Եթե տարածաշրջանային կենտրոնը չի արձագանքում այս ժամանակահատվածում, դուք պետք է շարունակեք զանգահարել ձեր ծառայությունների համակարգողին կամ ընդունման մասնագետին և գրի առնել ձեր զանգերի ամսաթվերը: Դուք պետք է նաև գրի առնեք ծառայությունների

համակարգողի կամ ընդունման մասնագետի ասածը՝ տարածաշրջանային կենտրոնի հետ ձեր կապը փաստաթղթավորելու համար: Եթե տարածաշրջանային կենտրոնը հետաձգում է այս գործընթացը, դուք կարող եք բողոք ներկայացնել տարածաշրջանային կենտրոնի տնօրենին և/կամ DDS-ին: [\[Տե՛ս Մա 5-ր. Իմացե՛ք ձեր իրավունքները\]](#)

«Երբ ընտանիքներն անցնում են ընդունելության փուլը, դա անհավանական սթրեսի և անցումային ժամանակաշրջան է: Սկզբում ծնողները շփոթված են լինում, քանի որ գործ ունեն այս ամբողջ նոր տեղեկատվության հետ: Որոշ ընտանիքներ կարող են լեզվական խոչընդոտներ և աջակցության կարիք ունենալ իրենց լեզվով»:
- Ընտանեկան իրավապաշտպան

Կարող եք դիտել [կարճ տեսանյութ, որը նկարագրում է ընդունման գործընթացը](#), որը կոչվում է «Մաքսի պատմությունը»:

Կան՝ ուրիշներ, ովքեր կարող են օգնել ինձ:

Դուք կարող եք օգնություն ստանալ հետևյալ վայրերից՝

FRCNCA

Ընտանեկան ռեսուրսների կենտրոններ. Ձեր ծառայությունների համակարգողը կամ ընդունման մասնագետը կիսնդրեն ձեզանից համաձայնություն՝ ձեր կոնտակտային տվյալները ձեր տարածքում գործող ընտանեկան ռեսուրսների կենտրոնի հետ կիսվելու համար: Սրանք այն կենտրոններն են, որոնց անձնակազմը կարող են ունենալ հաշմանդամություն ունեցող երեխաների ծնողներ և որոնք ծանոթ են ձեր տարածաշրջանային կենտրոնում վաղ մեկնարկի ծառայություններից օգտվելու գործընթացին: Նրանք կարող են ձեզ տրամադրել ռեսուրսներ և աջակցություն: Նրանք կարող են ձեզ կապել այլ ընտանիքների հետ, ովքեր անցնում են նույն ճանապարհով, ինչ ձեր ընտանիքը: Նրանք շատ բան գիտեն հետևյալի մասին.

- Ինչ է նշանակում անհանգստանալ երեխայի համար
- Early Start

- Այլ տեղական ռեսուրսներ, որոնք կարող են օգնել ձեզ և ձեր երեխային
- Չարգացման տարբեր խանգարումներ և ուշացումներ

Կալիֆորնիայի ողջ տարածքում կան [Ընտանեկան ռեսուրսների կենտրոններ](#):

Դուք կարող եք նաև գտնել ավելի շատ տեղեկություններ՝ այցելելով [Ընտանեկան ռեսուրսների կենտրոնի էջը DDS կայքում](#):

Մանկական գիծ. Սա թեժ գիծ է, որը կարող է տեղեկատվություն տրամադրել Early Start-ի վերաբերյալ: Դուք կարող եք զանգահարել՝ 800-515-BABY (800-515-2229)

Get Connected. Get Help.™

211: Կալիֆորնիայի շատ վարչաշրջաններ ունեն 211 թեժ գիծ: 211-ը կարող է ռեսուրսներ տրամադրել տարբեր տեսակի կարիքների համար, ներառյալ նորածինների և փոքրիկների ուղեգրումները: Դուք կարող եք կապվել նրանց հետ՝ զանգահարելով «211» կամ այցելելով [211 կայքը](#):

First 5 California. «First 5 California»-ն սկիզբն առնում է Կալիֆորնիայի փոքր երեխաների և նրանց ընտանիքների կյանքի բարելավմանը՝ կրթության, առողջապահական ծառայությունների,

Երեխաների խնամքի և այլ կարևոր ծրագրերի ցանցի միջոցով: Ավելի շատ տեղեկություններ կարող եք գտնել՝ այցելելով [First 5 California կայքը](#):

Ձեր տեղական դպրոցական շրջանը կամ վարչաշրջանի կրթության գրասենյակը.

Որոշ երեխաներ Early Start ծառայությունները ստանում են իրենց դպրոցական շրջանի կամ վարչաշրջանի կրթության գրասենյակի միջոցով՝ տարածաշրջանային կենտրոնի փոխարեն: Դպրոցները կարող են Early Start ծառայություններ մատուցել այն երեխաներին, ովքեր ունեն միայն՝

- տեսողության
- լսողության
- ծանր օրթոպեդիկ խանգարում
- այս խանգարումների ցանկացած համադրություն

Եթե ձեր երեխան ունի այս խնդիրներից որևէ մեկը կամ բոլորը, ձեր տեղական տարածաշրջանային կենտրոնը կօգնի ձեզ կապ հաստատել ձեր դպրոցական շրջանի հետ՝ Early Start ծառայությունների համար:

Այս պահին իմ երեխան իրավասու չէ Early Start ծառայություններից օգտվելու համար:

Որո՞նք են իմ տարբերակները:

Գտեք այլ ծրագրեր. Դուք կարող եք հարցնել ձեր ընդունող մասնագետին կամ ծառայությունների համակարգողին այլ ծրագրերի մասին, որոնք կարող են օգնել ձեր երեխային:

- Դուք կարող եք կապվել ձեր տեղական ընտանեկան ռեսուրսների կենտրոնի հետ՝ այլ ծրագրերի մասին տեղեկություններ ստանալու համար [[Տե՛ս Մաս 6-ր. Կոնտակտներ և ռեսուրսներ](#)]

Վեճի լուծում. Եթե դուք համաձայն չեք ձեր երեխայի իրավասության վերաբերյալ որոշման հետ, կարող եք վիճարկել այն: Վեճի լուծման դիմում ներկայացնելու ձևը կկցվի ձեր մերժման նամակին: Դուք կարող եք վիճարկել՝ ընտրելով հետևյալներից որևէ մեկը.

- Դիմել միջնորդական համաժողովի համար, կամ
 - Միջնորդական համաժողովը տարածաշրջանային կենտրոնի հետ անհամաձայնությունը չեզոք կողմի օգնությամբ լուծելու ոչ պաշտոնական միջոց է:
- Պահանջել պատշաճ դատավարության լուծմ; կամ
 - Դատական նիստը այն դեպքն է, երբ դատավորը որոշում է, թե արդյոք տարածաշրջանային կենտրոնը սխալ է թույլ տվել իր որոշման մեջ:
- Ներկայացրեք նահանգային բողոք:
 - Նահանգային բողոքը գրավոր բողոք է, որը ներկայացվում է Կալիֆորնիայի զարգացման ծառայությունների վարչությանը:

Կրկին դիմելը. Դուք կարող եք կրկին դիմել ավելի ուշ, եթե ձեր երեխան դեռ օգնության կարիք ունի:

Եթե ձեր երեխան իրավասու չէ Early Start ծրագրի համար, տարածաշրջանային կենտրոնը կտրամադրի ռեսուրսներ տարածքում առկա այլ ծրագրերի համար, որոնք կարող են օգնել ձեզ:

Ավելի շատ տեղեկություններ կարելի է գտնել [Ճնողների իրավունքները. Early Start-ի ուղեցույց Ճնողների համար](#):

ՄԱՍ 3. EARLY START-ՈՒՄ ԿՈՂՄՆՈՐՈՇՎԵԼԸ

Իմ երեխան համապատասխանում է Early Start ծառայությունների պահանջներին: Ի՞նչ անել հաջորդիվ:

Early Start ծառայություններ ստանալու համար դուք կհամագործակցեք ձեր ծառայությունների համակարգողի հետ: Ձեր ծառայությունների համակարգողը կարող է լինել այն անձը, որը նշանակվել է ձեր ընտանիքին ընդունելության պահին, կամ ձեզ կարող է նշանակվել նոր ծառայությունների համակարգող:

Ինչպե՞ս կարող է Early Start ծառայության համակարգողն օգնել ինձ:

Դուք և ձեր ծառայությունների համակարգողը մեկ թիմ եք: Ձեր ծառայությունների համակարգողը ձեր կապող օղակն է Early Start ծառայությունների հետ: Ձեր ծառայությունների համակարգողը կհամակարգի և կպաշտպանի ձեր երեխայի և ընտանիքի համար Early Start ծառայությունները և աջակցությունը:

Ձեր ծառայությունների համակարգողը կարող է.

- Օգնեք ձեզ պատրաստվել ձեր IFSP հանդիպումներին
- Օգնել ձեզ ստանալ ձեր IFSP-ում թվարկված ծառայություններն ու աջակցությունը
- Օգնել ձեզ օգտվել ծառայություններից ձեր ապահովագրության, վարչաշրջանի կամ այլ ռեսուրսների միջոցով

Դուք կարող եք խնդրել այլ ծառայությունների համակարգող, եթե կարծում եք, որ այս անձը հարմար չէ ձեր ընտանիքի համար:

Ի՞նչ է անհատականացված ընտանեկան ծառայությունների ծրագիրը (IFSP):

IFSP-ն գրավոր ծրագիր է ձեր երեխային և ընտանիքին ծառայություններ մատուցելու համար, այն բանից հետո, երբ ձեր երեխան ճանաչվի Early Start ծառայությունների համար իրավասու:

Ինչպե՞ս է մշակվում IFSP-ն:

IFSP-ն մշակվում է թիմի կողմից IFSP հանդիպման ժամանակ: Թիմի անդամներն են՝ դուք, ձեր ընտանիքի մյուս անդամները, ձեր ծառայությունների համակարգողը և այն անձինք, ովքեր գնահատել են կամ ծառայություններ են մատուցում ձեր երեխային: Դուք IFSP թիմի ամենակարևոր անդամն եք: Աջակցության համար կարող եք նաև հրավիրել այլ մարդկանց, ինչպիսիք են բժիշկը կամ ընկերը: Կարող եք նաև հրավիրել շահերի պաշտպանի, որը կօգնի ձեզ արտահայտել ձեր տեսակետներն ու ցանկությունները, ինչպես նաև պաշտպանել ձեր իրավունքները, եթե կարծում եք, որ դա անհրաժեշտ է:

Կարևոր է, որ բոլոր ներգրավվածները հասկանան IFSP հանդիպման ժամանակ ստված ամեն ինչ: Եթե ինչ-որ մեկն ասում է ինչ-որ բան, որը դուք չեք հասկանում, խնդրեք նրան բացատրել այն: Դուք կարող եք թարգմանիչ խնդրել, եթե դուք կամ ձեր ընտանիքի անդամներն օգտագործում եք անգլերենից բացի այլ հաղորդակցման միջոց: Ձեր ծառայությունների համակարգողը ձեզ կտրամադրի ձեր IFSP-ի պատճենը:

IFSP-ն ներառում է հետևյալ տեղեկությունները՝

- Ձեր նորածնի կամ փոքրիկի զարգացումը
 - Ուժեղ կողմեր՝ Ինչն են նրանք լավ անում
 - Կարիքներ՝ Ինչն է նրանց համար ուշացած կամ դժվար
- Ձեր համաձայնությամբ կարող են ներառվել լրացուցիչ կետեր
 - Մտահոգություններ և առաջնահերթություններ՝ Պարզեք, թե որոնք են ձեր մտահոգություններն ու առաջնահերթությունները՝ կապված ձեր երեխայի զարգացման հետ:

- Ուսուցիչներ՝ Մասնավոր ապահովագրություն, այլ հանրային նպաստներ, ընտանիքի այլ անդամներ և այլն:
- Արդյունքներ՝ Նպատակներ ձեր երեխայի և ընտանիքի համար, ինչ կցանկանայիք իրականացնել
- Անցումներ՝ Ինչպես եք աջակցություն ստանալու, երբ ձեր երեխան դառնա երեք տարեկան և դուրս գա Early Start ծառայություններից

IFSP-ն կունենա հետևյալ ծառայությունների մասին տեղեկատվություն՝

- Ինչ ծառայություններ կմատուցվեն
- Ով է մատուցելու ծառայությունները
- Երբ նրանք կսկսեն
- Ինչպես են դրանք տրամադրվելու, որոնք կարող են լինել անձամբ կամ հեռակա էլեկտրոնային կապի միջոցով, եթե դա ձեր ընտանիքի նախընտրությունն է:
- Որքան ժամանակով և որքան հաճախ կմատուցվեն ծառայությունները
- Ով կվճարի դրանց համար
- Ձեր երեխայի համար թիմի կողմից սպասվող փոփոխությունները և այդ փոփոխությունների ուղղությամբ առաջընթացի չափումը

Ինչպե՞ս են որոշվում ծառայությունները:

Ծառայությունները որոշվում են IFSP թիմի կողմից՝ վերանայելով գնահատումների արդյունքները, ընտանիքների մտահոգությունների, առաջնահերթությունների և ընտանիքի ու երեխայի արդյունքների զարգացման վերաբերյալ քննարկումները: Արդյունքները մշակելուց հետո թիմը կքննարկի այդ արդյունքներին հասնելու համար անհրաժեշտ ծառայությունները:

Ծառայությունների համակարգողը պատասխանատու է ապահովելու համար, որ այդ նշված ծառայությունները և աջակցությունը տրամադրվեն ձեր ընտանիքին: Որոշ ծառայություններ կարող են ֆինանսավորվել մեկ այլ կազմակերպության կողմից (օրինակ՝ ձեր ապահովագրության կամ Medi-Cal-ի), այլ ոչ թե տարածաշրջանային կենտրոնի կողմից:

Կարո՞ղ է IFSP-ն փոխվել:

IFSP-ն կարող է և պետք է փոխվի, քանի որ ձեր երեխան զարգացնում է նոր հմտություններ կամ եթե ձեր ընտանիքը նոր մտահոգություններ ունի ձեր երեխայի զարգացման վերաբերյալ: Դուք կարող եք IFSP-ն ստորագրելուց հետո փոփոխելու խնդրանք ներկայացնել: IFSP-ն կարող է փոփոխվել ցանկացած պահի, երբ դրա անհրաժեշտությունը կա:

Ո՞րն է IFSP-ի ժամանակացույցը:

Ձեր առաջին IFSP-ն, որը ներառում է ձեր երեխայի հմտությունների գնահատումը և ծառայությունների սահմանումը, պետք է տեղի ունենա **տարածաշրջանային կենտրոնի հետ ձեր առաջին շփումից հետո 45 օրվա ընթացքում**: Դրանից հետո դուք կունենաք IFSP-ի վերանայում առնվազն յուրաքանչյուր երեք ամիսը մեկ կամ ավելի հաճախ՝ ըստ ձեր պահանջի: Այս հանդիպումները կարևոր են, քանի որ շատ փոքր երեխաներն արագ են մեծանում և փոխվում: Սա նշանակում է, որ ձեր երեխայի և ընտանիքի կարիքները նույնպես կարող են արագ

փոխվել: Դուք կարող եք նաև IFSP հանդիպում անցկացնել ցանկացած պահի, երբ նոր կարիքներ առաջանան կամ ինչ-որ բան փոխվի:

«Իսկապես կարևոր է ընտանիքներին օգնել հասկանալ բոլոր հնարավոր հասանելի ծառայությունները: Ինչպես են այս ծառայությունները կապված նրանց երեխայի կարիքների հետ... Եթե կա կարիք, մենք ունենք մի բան, որով կարող ենք աջակցել նրանց:»
– Տարածաշրջանային կենտրոնի մասնագետ / անձնակազմի անդամ

Ինչո՞ւ է կարևոր ստորագրել IFSP-ն:

Նախքան ձեր երեխայի ծառայությունները սկսելը, դուք պետք է համաձայնեք ծրագրի հետ՝ ստորագրելով IFSP-ն: Եթե դուք համաձայն չեք IFSP-ի որևէ կետի հետ, կան բաներ, որոնք կարող եք անել ձեր անհամաձայնությունը կարգավորելու համար: Դուք կարող եք նշել այդ անհամաձայնությունները IFSP-ում և սկսել ցանկացած ծառայություն, որի համար համաձայն եք: Դուք կարող եք լրացուցիչ պարզաբանումներ խնդրել ձեր ծառայությունների համակարգողից կամ ձեր ծառայությունների համակարգողի վերահսկողից: Եթե այս անհամաձայնությունները չեն կարող լուծվել, դուք իրավունք ունեք դիմել վեճերի լուծման պաշտոնական ընթացակարգերի համար: Ավելի շատ տեղեկությունների համար այցելեք [Մաս 5. Իմացեք ձեր իրավունքները](#):

Միջնորդություն

- Դուք կարող եք հանդիպում խնդրել՝ ձեր անհամաձայնությունները չեզոք «[միջնորդի](#)» հետ քննարկելու համար՝ անհամաձայնությունը լուծելուն օգնելու համար:
- Միջնորդության մասին տեղեկատվությունը կարող եք գտնել [DDS կայքում](#):

Պատշաճ գործընթաց

- Դուք կարող եք դիմել «[պատշաճ ընթացակարգով լսման](#)» համար:
- Պատշաճ ընթացակարգով լսումների մասին տեղեկատվությունը կարող եք գտնել [DDS կայքում](#):

Նահանգային բողոք

- Դուք կարող եք նաև «Նահանգային բողոք» ներկայացնել, եթե կարծում եք, որ խախտվել են դաշնային կամ նահանգային օրենքներն ու կանոնակարգերը:

Նահանգին բողոք ներկայացնելու վերաբերյալ տեղեկատվությունը կարող եք գտնել

[DDS կայքում](#):

*«Ծնողները պետք է իմանան, թե ինչ ծառայություններ են հասանելի:
Մենք պարզապես ցանկանում ենք մանրամասն բացատրություն վաղ
մեկնարկի ծառայությունների և բոլոր հնարավորությունների մասին:»
– Ծնող*

ՍՈՍ 4. EARLY START-ԻՑ ՄԻՆՉԵՎ ԴՊՐՈՑ

Ի՞նչ աջակցություն կարող է հասանելի լինել իմ ընտանիքի համար, երբ իմ երեխան դառնա 3 տարեկան:

Early Start-ն ավարտվում է 3 տարեկանում: Սա կոչվում է անցում: Չնայած անցումը տեղի է ունենում 3 տարեկանում, դուք և ձեր ծառայությունների համակարգողը կսկսեք պատրաստվել դրան առնվազն 6 ամիս առաջ: Տարածաշրջանային կենտրոնի միջոցով մատուցվող ծառայությունները կոչվում են Լանտերմանի օրենքի ծառայություններ, կամ երբեմն անվանում են Լանտերմանի ծառայություններ:

Ստորև կտեսնեք տարբեր փուլերը՝ ձեզ նախապատրաստելու Early Start-ի և հետագա ընթացքին: Այս ծառայություններից շատերը պահանջում են գնահատում՝ պարզելու համար, թե արդյոք ձեր երեխան որակավորված է:

Կյանքի փուլ	Ծնունդից մինչև 3 տարեկան (Early Start)	Ծնունդից մինչև 5 տարեկան (Նախնական իրավասություն)	3-ից մինչև 22 տարեկան (Դեռահասներ և երիտասարդներ)
Տրամադրվում է կրթական համակարգի միջոցով	Early Start	Early Start և/կամ հատուկ/վաղ կրթություն	Հատուկ/Ընդհանուր կրթություն (K-12)
Տրամադրվում է Տարածաշրջանային կենտրոնների համակարգի միջոցով	Early Startը, ժամանակավոր իրավասություն կամ Լանտերմանի ծառայություններ*	Ժամանակավոր իրավասության կամ Լանտերմանի ծառայություններ*	Լանտերմանի ծառայություններ*

*Ձեր երեխան կարող է որակավորվել Լանտերմանի ծառայություններից օգտվելու համար ցանկացած տարիքում, և ծառայությունները կշարունակվեն ողջ կյանքի ընթացքում:

[\[Սահմանումների համար տե՛ս բառարանը\]](#)

Ինչպե՞ս պլանավորել Early Start-ից դուրս գալու անցումը:

Ձեր երեխայի 3 տարեկան դառնալուց առնվազն 90 օր առաջ դուք և ձեր ծառայությունների համակարգողը կհանդիպեք ձեր երեխայի դպրոցի ներկայացուցչի հետ՝ անցումային ծրագիր կազմելու համար: Սա կոչվում է անցումային պլանավորման կոնֆերանս: Այս պլանը կներառի.

- Անհրաժեշտության դեպքում հատուկ կրթական ծառայություններ ստանալու քայլերը
- Լանտերմանի ծառայությունների համար իրավասության որոշման համար անհրաժեշտ քայլերը և/կամ
- Եթե ձեր երեխան իրավասու է օգտվելու այլ հանրային ծառայություններից, ինչպիսիք են՝
 - Տեղական համայնքային ծրագրեր (Head Start, First 5, Help Me Grow և այլն)

- Առողջության ապահովագրություն
- Մասնավոր ֆինանսավորմամբ

Որոշ երեխաներ կշարունակեն օգտվել տարածաշրջանային կենտրոնի ծառայություններից, իսկ մյուսները՝ ոչ:

3 տարեկանում ձեր երեխան կարող է լինել երեք ուղղություններից մեկում.

Իրավասու է և՛ տարածաշրջանային կենտրոնի, և՛ հատուկ կրթական ծառայությունների համար:

Իրավասու է միայն հատուկ կրթական ծառայությունների համար

Իրավասու չէ տարածաշրջանային կենտրոնի կամ հատուկ կրթական ծառայությունների համար

Իրավասու է և՛ տարածաշրջանային կենտրոնի, և՛ հատուկ կրթական ծառայությունների համար.

Ձեր երեխան կարող է իրավասու լինել դպրոցական շրջանի և՛ տարածաշրջանային կենտրոնի, և՛ հատուկ կրթական ծառայությունների համար: Դպրոցը ծառայություններ է մատուցում միայն կրթական նպատակներով: Տարածաշրջանային կենտրոնը ծառայություններ է մատուցում անձի տնային և համայնքային կյանքին մասնակցությունը աջակցելու համար: Այդ դեպքում ձեր երեխան այժմ կունենա երկու ծրագիր՝ անհատական կրթական ծրագիր (IEP) դպրոցի համար և անհատական ծրագրային պլան (IPP) տարածաշրջանային կենտրոնի համար:

- Որոշ երեխաներ կարող են 3 տարեկանում հստակորեն չհամապատասխանել տարածաշրջանային կենտրոնի ծառայություններից օգտվելու իրավասության չափանիշներին, բայց կարող են որակավորվել տարածաշրջանային կենտրոնի ծառայություններից օգտվելու համար՝ նախնական իրավասության շրջանակներում:

Իրավասու է միայն հատուկ կրթական ծառայությունների համար.

Ձեր երեխան կարող է իրավասու լինել հատուկ կրթական ծառայությունների համար, բայց ոչ տարածաշրջանային կենտրոնի ծառայությունների, քանի որ ձեր երեխան չի համապատասխանում Լանտերմանի ծառայությունների կամ նախնական իրավասության պահանջներին: Այդ դեպքում ձեր երեխայի ծառայությունները կալանավորվեն IEP հանդիպման ժամանակ: Սա տեղի կունենա ձեր երեխայի երրորդ ծննդյան օրը:

Իրավասու չէ տարածաշրջանային կենտրոնի կամ հատուկ կրթական ծառայությունների համար.

Ձեր երեխան կարող է այլևս չունենալ զարգացման զգալի ուշացում կամ հաշմանդամություն, քանի որ նա զարգացման մեջ հասել է իր տարիքի մյուս երեխաներին: Եթե ձեր երեխան դեռևս

օգնության կարիք ունի, բայց նրա կարիքները բավականաչափ նշանակալի չեն՝ Նախնական իրավասության, Լանտերմանի ծառայությունների կամ հատուկ կրթության համար իրավասու լինելու համար, ձեր ծառայությունների համակարգողը կարող է օգնել ձեզ ուսումնասիրել ձեր համայնքում առկա ռեսուրսները՝ ձեր երեխայի զարգացման կարիքները սատարելու համար:

Այս ուղիներից որևէ մեկում ձեր երեխան կարող է ծառայություններ ստանալ այլ ռեսուրսներից և միաժամանակ մասնակցել տեղական համայնքային ծրագրերին՝ հաշմանդամություն ունեցող և չունեցող իր հասակակիցների հետ միասին: Ձեր ծառայությունների համակարգողը կօգնի ձեզ գտնել և օգտվել այս ծրագրերից, երբ դուք մշակեք ձեր անցումային ծրագիրը:

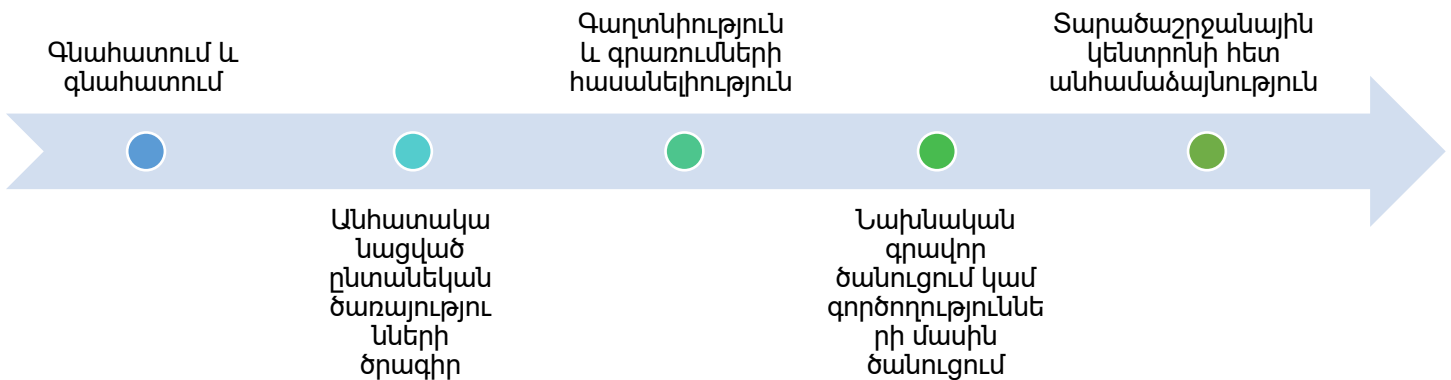

Կարող եք դիտել [կարճ տեսանյութ, որը նկարագրում է ընդունման գործընթացը](#), որը կոչվում է «Մաքսի պատմությունը»:

ՄԱՍ 5. ԻՄԱՑԵՔ ՁԵՐ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԸ

Որո՞նք են իմ իրավունքները որպես ծնող կամ խնամակալ:

Որպես ծնող, դուք ունեք իրավունքներ տարածաշրջանային կենտրոնների համակարգում, որոնք ներառում են՝

Գնահատում

Դուք իրավունք ունեք՝

- Խնդրել գնահատում ձեր երեխայի համար
- Խնդրել, որ ձեզ բացատրեն գնահատման գործընթացը
- Համաձայնել գնահատմանը
- Հրաժարվել գնահատումից
- Մասնակցել ձեր երեխայի գնահատմանը
- Մասնակցել ձեր երեխայի իրավասության և/կամ ծառայությունների վերաբերյալ ցանկացած քննարկմանը

Բացի այդ, գնահատումները պետք է.

- Լինեն ձեր ընտրած լեզվով, երբ հնարավոր է
- Հարմար լինեն ձեր երեխայի համար
- Կատարվեն մասնագետի կողմից, ով որակավորված է այդ գնահատումը կատարելու համար
- Կատարեն ձեր երեխայի համար ծանոթ միջավայրում
- Ներառեն այլ գրառումների և գնահատման զեկույցների վերանայում
- Ընդգրկեն զարգացման բոլոր ոլորտները

«Լավ կլիներ իմանալ, որ մենք իրավունք ունենք ունենալ այս տեղեկատվությունը, որ այն մեզ համար կա, որ այն մեզ համար հասանելի է ցանկացած ձևով, որ այն պետք է հեշտությամբ հասկանալի լինի մեզ բոլորիս համար»: – Ծնող

Անհատականացված ընտանեկան ծառայության ծրագիր (IFSP)

Դուք ձեր երեխայի IFSP թիմի հավասար և արժեքավոր անդամ եք: Սա նշանակում է, որ դուք իրավունք ունեք՝

- Մասնակցել IFSP հանդիպմանը և օգնել մշակել IFSP փաստաթուղթը
 - IFSP հանդիպումը չի կարող տեղի ունենալ առանց ձեզ
- Հանդիպմանը հրավիրեք այնպիսի մարդկանց, ինչպիսիք են ընտանիքի մյուս անդամները, ընկերները, ծառայություն մատուցողները և իրավապաշտպանները և այլն:
- Համաձայնել IFSP-ին
 - Ծառայությունները չեն կարող սկսվել առանց ձեր գրավոր համաձայնության
 - Դուք նաև իրավունք ունեք փոխելու ձեր միտքը
- Պահանջել, որ ծառայությունները մատուցվեն «բնական միջավայրերում»՝ վայրերում, որոնք ծանոթ են ձեր երեխային, օրինակ՝ ձեր տանը:
 - Եթե ծառայությունը չի կարող լինել բնական միջավայրում, ձեզ պետք է ասվի պատճառը:
 - Դուք կարող եք ծառայություններ ստանալ հեռակա էլեկտրոնային կապի միջոցով, ինչպիսիք են հեռաքժշկական տեսազանգերը (օրինակ՝ Zoom կամ Skype):
- Ձեր երեխայի IFSP-ն կիսվեք այլ գործակալությունների հետ՝ միայն ձեր թույլտվությամբ և ստորագրված համաձայնությամբ:
- Ստանալ «Գործողության մասին ծանուցում»
 - Սա նշանակում է, որ դուք կստանաք նախնական գրավոր ծանուցում, եթե տարածաշրջանային կենտրոնը մերժի կամ փոխի ծառայությունը:
- Հնարավորության դեպքում խնդրեք IFSP-ի բացատրությունը կամ թարգմանությունը ձեր ընտրած լեզվով:
 - Դուք կարող եք պահանջել, որ փաստաթուղթը թարգմանվի ձեր նախընտրած լեզվով և/կամ թարգմանիչ ունենալ վերանայման հանդիպմանը:

Գաղտնիություն և գրառումների հասանելիություն

Ձեր երեխայի տարածաշրջանային կենտրոնի գրառումները գաղտնի են և պետք է գաղտնի պահվեն: Սա «Ընտանեկան կրթության իրավունքների և գաղտնիության մասին» օրենքի (FERPA) մի մասն է: Այս գրառումները չեն կարող կիսվել որևէ մեկի հետ առանց ձեր թույլտվության: Դուք իրավունք ունեք, որ ձեզ բացատրվի այս օրենքը:

Դուք կարող եք ձեր ծառայությունների համակարգողից խնդրել ձեր երեխայի գրառումների պատճենը: Լավ կլինի սա անել գրավոր: Եթե դուք խնդրում եք գրառումները, դուք պետք է ստանաք դրանց պատճենը **5 աշխատանքային օրվա ընթացքում**:

Կարող եք նաև խնդրել հանդիպել ծառայությունների համակարգողի հետ՝ գրառումները քննարկելու համար: Այդ հանդիպումը պետք է տեղի ունենա **5 աշխատանքային օրվա ընթացքում**: Եթե կարծում եք, որ գրառումներում սխալ տեղեկություններ կան, իրավունք ունեք պահանջել այդ տեղեկատվության փոփոխություն կամ հեռացում:

Նախնական գրավոր ծանուցում կամ գործողությունների մասին ծանուցում

Երբեմն դուք և ձեր տարածաշրջանային կենտրոնը կարող եք համաձայնության չգալ: Եթե դա տեղի ունենա, տարածաշրջանային կենտրոնը պետք է ձեզ նախապես գրավոր ծանուցում տրամադրի: Օրինակ, դուք և ձեր տարածաշրջանային կենտրոնը կարող եք չհամաձայնվել ձեր երեխայի Early Start ծառայություններից օգտվելու իրավասության վերաբերյալ, դուք և ձեր տարածաշրջանային կենտրոնը կարող եք չհամաձայնվել ձեր երեխայի ստացվող ծառայությունների տեսակի կամ քանակի կամ այդ ծառայությունների մատուցման վայրի վերաբերյալ:

Գործողության մասին ծանուցումը ձեռնարկվում է, թե ինչ է ցանկանում անել տարածաշրջանային կենտրոնը: Այն պետք է ձեռք առնի հետևյալը.

- Տարածաշրջանային կենտրոնի կողմից ձեռնարկվող գործողությունները
- Գործողության իրականացման ամսաթիվը
- Որոշման պատճառը, ներառյալ փաստերը և այդ որոշումը հիմնավորող օրենքը կամ քաղաքականությունը
- Տեղեկատվություն այն մասին, թե ինչպես բողոքարկել որոշումը

Տարածաշրջանային կենտրոնի հետ անհամաձայնություն

Չնայած դուք, ձեր ծառայությունների համակարգողը և տարածաշրջանային կենտրոնը մեկ թիմ եք, կարող են լինել դեպքեր, երբ դուք համաձայն չեք: Սա կարող է տեղի ունենալ, եթե տարածաշրջանային կենտրոնը.

- Ասում է, որ ձեր երեխան իրավասու չէ Early Start-ի համար
- Առաջարկում է ծառայություններ, որոնք դուք չեք ցանկանում կամ չեք կարծում, որ ձեր երեխային անհրաժեշտ են
- Մերժում կամ հրաժարվում է մատուցել այն ծառայությունները, որոնք դուք ցանկանում եք կամ կարծում եք, որ ձեր երեխային անհրաժեշտ են:
- Ցանկանում է փոխել կամ դադարեցնել այն ծառայությունները, որոնք, ձեր կարծիքով, անհրաժեշտ են ձեր երեխային

Տարածաշրջանային կենտրոնը պետք է նախապես գրավոր ծանուցում տրամադրի այն մասին, թե ինչ են ուզում անել: Այնուհետև կարող եք ընտրել, թե ինչպես կարգավորել ձեր անհամաձայնությունը:

Հաճախ անհամաձայնությունը լուծելու լավագույն միջոցը ձեր ծառայությունների համակարգողի հետ խոսելն է: Հնարավոր է՝ թյուրըմբռնում է եղել, կամ գուցե ցանկանաք նոր տեղեկություններ տրամադրել ձեր երեխայի մասին: Ձեր ծառայությունների համակարգողը կարող է նաև օգնել ձեզ հասկանալ, թե ինչ կարող է և ինչ չի կարող տրամադրել տարածաշրջանային կենտրոնը: Չնայած սա չպետք է հետաձգի ծառայությունները, դուք կարող եք նախ փորձել ստանալ ընդհանուր ծառայություն: Սա այն դեպքն է, երբ ծառայությունը վճարվում է մեկ այլ համակարգի կողմից, ինչպիսիք են ձեր բժշկական ապահովագրությունը կամ դպրոցական շրջանը:

Եթե չեք ցանկանում խոսել ձեր ծառայությունների համակարգողի հետ կամ գրույցը չի օգնել, կարող եք ընտրել այլ տարբերակներ: Ձեր երեխայի ծառայությունները կշարունակվեն, քանի դեռ դուք կարգավորում եք ձեր վեճը: Սա կոչվում է «**տեղում մնալ**»: Վեճի լուծման ձեր տարբերակները ներառում են ոչ պաշտոնական և պաշտոնական տարբերակներ:

Ոչ պաշտոնական տարբերակներ

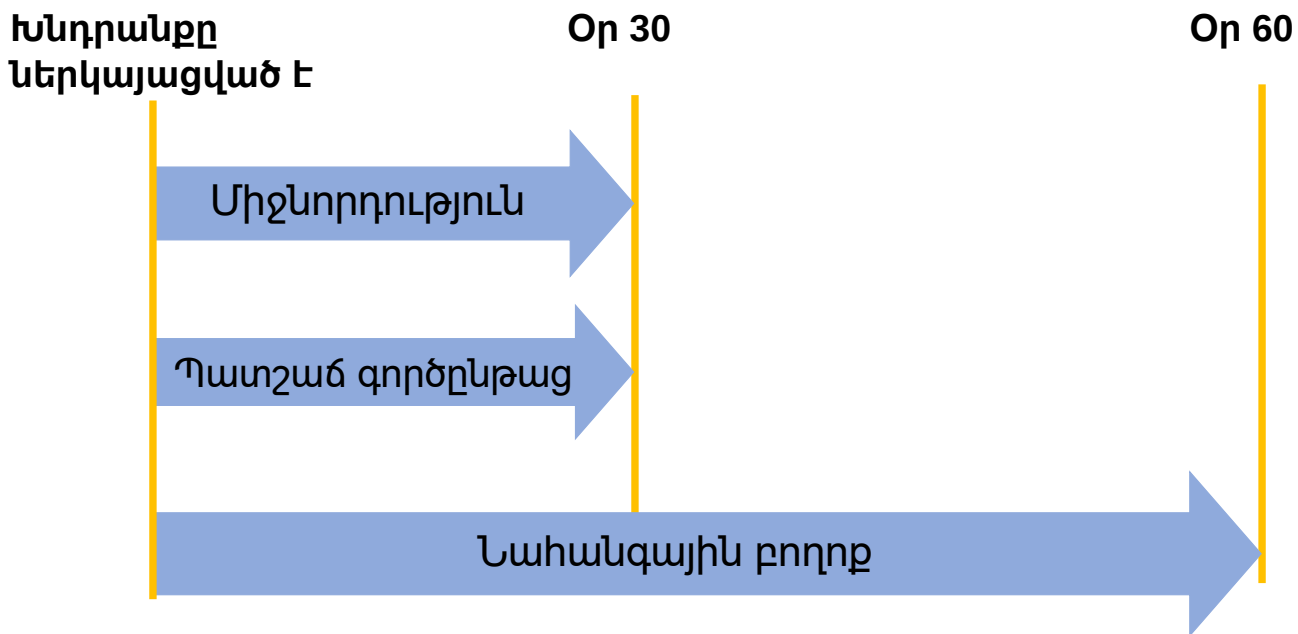
- Գրելը կամ խոսելը ձեր Ծառայությունների համակարգողի վերահսկիչի, Early Start-ի մենեջերի կամ տարածաշրջանային կենտրոնի ղեկավարությամբ հետ
- Որոշման բողոքարկում տարածաշրջանային կենտրոնի ղեկավարությանը՝ իրավիճակը վերանայելու և մերժումը չեղյալ համարելու համար:

Պաշտոնական տարբերակներ՝

- Խնդրեք միջնորդական հանդիպում, որտեղ ձեզ և տարածաշրջանային կենտրոնին համաձայնության հասնելու համար օգնում է անաչառ մեկը, որը կոչվում է «միջնորդ»։ Միջնորդության նիստը պետք է տեղի ունենա միջնորդության հարցումը ստանալուց հետո 30 օրվա ընթացքում:
- Պատշաճ ընթացակարգով լսում խնդրեք, որտեղ դուք և տարածաշրջանային կենտրոնը հանդիպում եք դատավորի հետ, որը որոշում է, թե արդյոք տարածաշրջանային կենտրոնը պետք է չեղյալ հայտարարի իր որոշումը:
 - Եթե դուք խնդրում եք պատշաճ ընթացակարգով լսում, դատավորը պետք է որոշում կայացնի ձեր պահանջից հետո 30 օրվա ընթացքում:
 - Դուք կարող եք ներկայացնել պատշաճ ընթացակարգով լսման խնդրանք, բայց լսումների սպասման ընթացքում կարող եք նաև դիմել ոչ պաշտոնական տարբերակների կամ միջնորդության համար:
 - Որոշ դեպքերում, դուք կարող եք լուծել անհամաձայնությունը լսումներից առաջ
 - Եթե լսումներից առաջ չեք կարողանում համաձայնության գալ տարածաշրջանային կենտրոնի հետ, ժամանակացույցը չի փոխվում:
 - Ամեն ինչ դեռ պետք է տեղի ունենա ձեր պատշաճ ընթացակարգով լսման պահանջից հետո 30 օրվա ընթացքում
- Բողոք ներկայացրեք նահանգին և խնդրեք DDS-ին վերանայել իրավիճակը եթե կարծում եք, որ տարածաշրջանային կենտրոնը չի հետևել օրենքին:
 - Նահանգն ունի 60 օր՝ ձեր բողոքը քննարկելու համար

- Դուք կարող եք բոլոր ներկայացնել անհամաձայնությունից հետո մինչև 1 տարի (որոշ դեպքերում՝ ավելի երկար):
- Եթե դուք պահանջում եք փոխհատուցում մատուցված ծառայությունների համար կամ ուղղիչ գործողություններ, ապա բոլորքները կարող եք ներկայացնել անհամաձայնությունից հետո մինչև 3 տարի անց:

[Սահմանումների համար տե՛ս բառարանը]

Ո՞վ կարող է օգնել ինձ բողոքարկման կամ բողոքի հարցում:

Լավ գաղափար է խոսել շահերի պաշտպանի կամ փաստաբանի հետ՝ նախքան բողոք ներկայացնելը, միջնորդություն խնդրելը կամ պատշաճ ընթացակարգով լսման պահանջ ներկայացնելը: Կան գործակալություններ, որոնք կարող են օգնել ձեզ հասկանալ օրենքը և ձեր իրավունքները: Նրանք կարող են նաև անհրաժեշտության դեպքում ներկայացնել ձեզ:

Ահա մի քանի գործակալություններ, որոնք կարող են օգնել ձեզ.

- [Հաճախորդների իրավունքների պաշտպանության գրասենյակ \(OCRA\)](#). Սա Կալիֆորնիայի հաշմանդամների իրավունքների պաշտպանության ծրագիր է: Նրանք կարող են տրամադրել իրավաբանական խորհրդատվություն և ներկայացուցչություն:

Յուրաքանչյուր տարածաշրջանային կենտրոնի աշխարհագրական տարածքի համար կա OCRA փաստաթուղթ:

- [Կալիֆորնիայի հաշմանդամների իրավունքների պաշտպանության կազմակերպություն \(DRC\)](#): Սա դաշնային կառավարության կողմից նշանակված գործակալություն է՝ կալիֆորնիացի հաշմանդամություն ունեցող բնակիչների իրավունքները պաշտպանելու և պաշտպանելու համար: Նրանք կարող են օգնել ձեզ հասկանալ օրենքը և ձեր իրավունքները:

- [Չարզացման հաշմանդամությունների սահանգային խորհուրդ \(SCDD\)](#): Սա դաշնային ֆինանսավորմամբ ծրագիր է, որը աջակցում է հաշմանդամություն ունեցող անձանց: Նրանք կարող են օգնել ձեզ տեղեկանալ տարածաշրջանային կենտրոնների համակարգի մասին և պաշտպանել ծառայությունները: Կալիֆորնիայում կա 13 տեղական գրասենյակ:

ՄԱՍ 6. ԿՈՆՏԱԿՏԵՐ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Կոնտակտներ

Ձեր տարածաշրջանային կենտրոնը գտնելու համար այցելեք [DDS կայքը](#) և որոնման պատուհանում մուտքագրեք ձեր փոստային ինդեքսը:

Լոս Անջելես վաչաշրջանի փոստային ինդեքսները որոնելու համար սեղմեք «Լոս Անջելեսի վարչաշրջան» ներդիրը:

Կարևոր կոնտակտային տեղեկություններ

Իմ տարածաշրջանային կենտրոնը

Անուն՝

Հեռախոս՝

Ընդհանուր էլ. փոստ՝

Իմ ծառայությունների համակարգողը

Անուն՝

Հեռախոս՝

Էլ.փոստ՝

Իմ ծառայությունների համակարգողի մենեջերը

Անուն՝

Հեռախոս՝

Էլ.փոստ՝

Իմ տեղական ընտանեկան ռեսուրսների կենտրոնը

Անուն՝

Հեռախոս՝

Էլ. փոստ՝

Կայք՝

Չարգացման ծառայությունների վարչություն (DDS)

[DDS կայք](#)

[DDS կայքի Early Start-ի մասին տեղեկատվության էջը](#)

Մանկական գիծ. 800-515-BABY (800-515-2229)

Հաճախորդների իրավունքների պաշտպանության գրասենյակ (OCRA)

Նահանգային գրասենյակներ

[OCRA կայք](#)

Հյուսիսային Կալիֆորնիա. 800-390-7032 (TTY՝ 877-669-6023)

Հարավային Կալիֆորնիա. 866-833-6712 (TTY՝ 877-669-6023)

Իմ տեղական Հաճախորդների իրավունքների պաշտպանության գրասենյակը

Հեռախոս՝

Էլ. փոստ՝

Կալիֆորնիայի Հաշմանդամների իրավունքների պաշտպանության կազմակերպություն (DRC)

[DRC կայքէջ](#)

Հեռախոս՝ 800-776-5746

TTY-ի համար զանգահարեք՝ 800-719-5798

Չարգացման հաշմանդամությունների նահանգային խորհուրդ (SCDD)

[SCDD կայքէջ](#)

Հեռախոս՝ (916) 263-7919

Անվճար՝ (833) 818-9886

Չարգացման հաշմանդամությունների նահագային խորհրդի իմ տեղական գրասենյակը

Հեռախոս՝

Էլ.փոստ՝

Early Start-ի մասին լրացուցիչ տեղեկությունների համար

Կալիֆորնիայի ռեսուրսներ.

Ռեսուրսի հղում	Կապ	Ի՞նչ կգտնեմ այստեղ:
Early Start-ի Էջ DDS կայքում 	Չարգացման ծառայությունների վարչություն – Early Start Հեռախոս՝ 800-515-BABY Էլ. հասցե՝ earlystart@dds.ca.gov	Early Start-ի բազմաթիվ ռեսուրսներ, այդ թվում՝ հաճախակի տրվող հարցեր (FAQs) և տարածաշրջանային կենտրոնի որոնման գործիք՝ ձեր մոտակայքում Early Start-ի ծառայություններ գտնելու համար
Early Start-ի Հաճախակի տրվող հարցեր 	Չարգացման ծառայությունների վարչություն – Early Start	Early Start-ի վերաբերյալ Հաճախակի տրվող հարցերի (FAQs) պատասխաններ
Մտահոգության պատճառներ, որ ձեր երեխան կամ ձեր ինքնաթի տակ գտնվող երեխան կարող է հատուկ օգնության կարիք ունենալ 	Չարգացման ծառայությունների վարչություն՝ համագործակցելով Կալիֆորնիայի կրթության վարչության հետ	2 Էջանոց մանրամասն տեղեկատվական թերթիկ՝ ձեր երեխայի զարգացման վերաբերյալ փաստերով
Early Start-ի/Վաղ միջամտության ռեսուրսների կենտրոնական տեղեկատու 	Կալիֆորնիայի Վաղ միջամտության տեխնիկական օգնության ցանց (CEITAN) Հեռախոս՝ 916-492-4012	Ներառում է տեղեկատվություն այն մասին, թե որտեղից կարելի է օգնություն ստանալ, ով է իրավասու, ինչպես ուղեգիր ստանալ Early Start ծրագրին և ով է մատուցում Early Start ծառայություններ:

Կալիֆորնիայի ռեսուրսներ, շարունակությունը՝

Ռեսուրսի հղում	Կապ	Ի՞նչ կգտնեմ այստեղ:
Կալիֆորնիայի ընտանեկան ռեսուրսների կենտրոնների ցանցի կայքէջ 	Կալիֆորնիայի ընտանեկան ռեսուրսների կենտրոնների ցանց Հեռախոս՝ 916-993-7781 Էլ. հասցե՝ info@frcnca.org	Հղումներ դեպի բոլոր 47 Early Start-ի ընտանեկան ռեսուրսների կենտրոններ և տերմինների բառարան
Կալիֆորնիայի հաշմանդամների իրավունքների պաշտպանության կայքէջ 	Կալիֆորնիայի Հաշմանդամների իրավունքների պաշտպանության կազմակերպություն Հեռախոս՝ 800-776-5746 TTY-ի համար զանգահարեք՝ 800-719-5798	Տեղեկատվություն ընտանիքների իրավունքների մասին՝ Early Start ծրագրին մուտք գործելու և այն օգտագործելու հարցում, ներառյալ՝ իրավասության և անցման պայմանները, ինչպես նաև Early Start ծառայությունների մատուցման վերաբերյալ պետական օրենքները:
Ռեսուրսների ուղեցույց խուլ կամ լսողության խնդիրներ ունեցող նորածինների և փոքրիկների ծնողների համար 	Կալիֆորնիայի Կրթության վարչություն	Համառոտ ներածություն ամբողջական ռեսուրսների ուղեցույցի, որը պարունակում է ծնողների տեսանկյունից համապարփակ տեղեկատվություն խուլների կրթության մեջ օգտագործվող լեզուների, հաղորդակցման գործիքների և կրթական մոտեցումների մասին:

Ազգային ռեսուրս.

Ռեսուրս	Կապ	Ի՞նչ կգտնեմ այստեղ:
Ծնողական տեղեկատվության և ռեսուրսների կենտրոն. Ռեսուրսների գրադարան 	Ծնողների տեղեկատվության և ռեսուրսների կենտրոն Հեռախոս՝ 973-642-8100	Տեղեկատվություն վաղ միջամտության և հատուկ կրթության մասին ամբողջ Միացյալ Նահանգների համար, բայց ոչ միայն Կալիֆորնիայի համար

Early Start-ից անցման վերաբերյալ լրացուցիչ տեղեկությունների համար

Կալիֆորնիայի ռեսուրսներ.

Ռեսուրս	Կապ	Ի՞նչ կգտնեմ այստեղ:
Վաղ մանկության հատուկ կրթությունից անցման ձեռնարկ 	Կալիֆորնիայի Կրթության վարչություն Հեռախոս՝ 916-319-0800	Տրամադրում է տեղեկատվություն և ռեսուրսներ՝ նախադպրոցական տարիքի երեխաների համար վաղ տարիքից դեպի հատուկ կրթություն անցման գործընթացին կողմնորոշվելու համար:
Վաղ մանկության արդյունավետ անցումներ. Ուղեցույց երեք տարեկանում անցման վերաբերյալ՝ Early Start-ից մանկապարտեզ 	Չարգացման ծառայությունների վարչություն Հեռախոս՝ 800-515-BABY (800-515-2229) Էլ. հասցե՝ earlystart@dds.ca.gov	Ուղեցույցը սահմանում է անցման համար անհրաժեշտ տարրերը և առաջարկվող գործելակերպերը՝ ընտանիքներին և նրանց երեխաներին աջակցելու համար, երբ նրանք հաջողությամբ հաղթահարում են Early Start-ից դեպի այլ ծառայություններ անցումը երեք տարեկանում:

Ռեսուրս	Կապ	Ի՞նչ կգտնեմ այստեղ:
Տեսակյութ՝ Early Start-ից անցումը. IFSP-ից անցում դեպի IEP/IPP 	Ծնողներ, որոնք օգնում են ծնողներին Հեռախոս՝ 855-727-5775	Տեսակյութ Early Start-ից անցման մասին
Տեղեկագիր՝ Վառ միջամտություն 	Չարգացման հաշմանդամությունների նահանգային խորհուրդ - Սան Բեռնարդինոյի գրասենյակ Հեռախոս՝ 909 890-1259 Էլ. հասցե՝ sanbernardino@scdd.ca.gov	Տեղեկագիր, որը ներառում է անցումային գործընթացը և ժամանակացույցը

Կալիֆորնիայի ռեսուրսներ, շարունակությունը՝

Ռեսուրս	Հղումներ և կոնտակտներ	Ի՞նչ կգտնեմ այստեղ:
First 5 California կայքը 	Հեռախոս՝ 916-263-1050 Էլ. հասցե՝ info@ccfc.ca.gov	«First 5 California»-ն նվիրված է Կալիֆորնիայի փոքր երեխաների և նրանց ընտանիքների կյանքի բարելավմանը՝ կրթության, առողջապահական ծառայությունների, երեխաների խնամքի և այլ կարևոր ծրագրերի համապարփակ համակարգի միջոցով:
211 կայք 	Հեռախոս՝ 211	2-1-1-ը անվճար տեղեկատվական և ուղեգրման ծառայություն է, որը մարդկանց կապում է իրենց համայնքի առողջապահական և մարդկային ծառայությունների հետ՝ օրական 24 ժամ, շաբաթական 7 օր:

Դպրոցական տարիքի և մեծահասակների ծառայությունների մասին լրացուցիչ տեղեկությունների համար

Կալիֆորնիայի ռեսուրսներ.

Ռեսուրս	Հղումներ և կոնտակտներ	Ի՞նչ կգտնեմ այստեղ:
Ընտանեկան ներգրավվածություն և Գործընկերություններ կայքէջ 	Կալիֆորնիայի Կրթության վարչություն Հեռախոս՝ 916-319-0800	Ռեսուրսներ և աջակցություն հաշմանդամություն ունեցող երեխաների ծնողների, ինամակալների և ընտանիքների համար
Տարածաշրջանային կենտրոնի տեղեկատվությունը DDS կայքում 	Չարգացման ծառայությունների վարչություն Հեռախոս՝ 833-421-0061 Էլ. հասցե՝ info@dds.ca.gov TTY՝ 711	Տեղեկատվություն տարածաշրջանային կենտրոնների և զարգացման հաշմանդամությունների վերաբերյալ այլ տեղեկություններ

Կալիֆորնիայի ռեսուրսներ, շարունակությունը՝

Ռեսուրս	Հղումներ և կոնտակտներ	Ի՞նչ կգտնեմ այստեղ:
Հատուկ կրթության մասին տեղեկատվություն DRC կայքում 	Կալիֆորնիայի Հաշմանդամների իրավունքների պաշտպանության կազմակերպություն (DRC) Հեռախոս՝ 800-776-5746 TTY՝ 800-719-5798	Հատուկ կրթության վերաբերյալ ընդհանուր ռեսուրսներ

Ռեսուրս	Հղումներ և կոնտակտներ	Ի՞նչ կգտնեմ այստեղ:
Գտեք ձեր Ծնողական կենտրոնը Կալիֆորնիայում 	Ծնողների տեղեկատվության և ռեսուրսների կենտրոն Հեռախոս՝ 973-642-8100	Հղումներ դեպի Ծնողների վերապատրաստման և տեղեկատվության կենտրոններ (PTI) և Համայնքային ծնողական ռեսուրսների կենտրոններ (CPRC): PTI-ները և CPRC-ները տրամադրում են տեղեկատվություն, ռեսուրսներ և վերապատրաստում հատուկ կրթության (ներառյալ՝ վաղ սկիզբը) վերաբերյալ: Օգտագործեք այս հղումը՝ ձեր տարածքը սպասարկող կենտրոնը գտնելու համար

Ազգային ռեսուրս.

Ռեսուրս	Հղումներ և կոնտակտներ	Ի՞նչ կգտնեմ այստեղ:
Ծնողներ և ընտանիքների կայքէջ 	ԱՄՆ Կրթության վարչություն Հեռախոս՝ 202-245-7459	Ռեսուրսներ ընտանիքների համար՝ հատուկ կրթության վերաբերյալ ամբողջ Միացյալ Նահանգների համար, բայց ոչ միայն Կալիֆորնիայի համար

Առողջապահության և սոցիալական ծառայությունների վերաբերյալ լրացուցիչ տեղեկությունների համար

Կալիֆորնիայի ռեսուրսներ.

Ռեսուրս	Հղումներ և կոնտակտներ	Ի՞նչ կգտնեմ այստեղ:
Medi-Cal անհատների համար կայքէջ 	Առողջապահական ծառայությունների վարչություն Medi-Cal-ի օգնության գիծ. 800-541-5555 Հեռախոս՝ 916-636-1980	Տեղեկատվություն Medi-Cal-ի մասին
Սոցիալական ծառայությունների վարչության կայքէջ 	Սոցիալական ծառայությունների վարչություն Հեռախոս՝ 916-651-8848	Տեղեկատվություն տարբեր ծառայությունների, այդ թվում՝ տանը աջակցվող ծառայությունների մասին

Ազգային ռեսուրս.

Ռեսուրս	Հղումներ և կոնտակտներ	Ի՞նչ կգտնեմ այստեղ:
Սոցիալական ապահովագրության վարչության (Դաշնային) կայքէջ 	Սոցիալական ապահովագրության վարչություն Հեռախոս՝ 800-772-1213	Տեղեկություններ Լրացուցիչ ապահովագրական եկամուտ (SSI) և սոցիալական ապահովագրություն

Ձեր իրավունքների մասին լրացուցիչ տեղեկությունների համար

Կալիֆորնիայի ռեսուրսներ.

Ռեսուրս	Հղումներ և կոնտակտներ	Ի՞նչ կգտնեմ այստեղ:
Ճնողների իրավունքների կայքէջ 	Կալիֆորնիայի Կրթության վարչություն Հեռախոս՝ 916-319-0800	Տեղեկատվություն իրավունքների և դատավարական պաշտպանության միջոցների մասին
Ճնողների իրավունքները. Ընտանիքների համար Early Start-ի ուղեցույց 	Զարգացման ծառայությունների վարչություն Հեռախոս՝ 800-515-BABY (800-515-2229) Էլ. հասցե՝ earlystart@dds.ca.gov	Ներառում է Կալիֆորնիայում վաղ մեկնարկը կարգավորող նահանգային և դաշնային օրենքներն ու կանոնակարգերը
Հատուկ կրթության իրավունքների և պարտականությունների (SERR) կայքէջ 	Կալիֆորնիայի Հաշմանդամների իրավունքների պաշտպանության կազմակերպություն (DRC) Հեռախոս՝ 800-776-5746 TTY՝ 800-719-5798	Ինչպես դառնալ հատուկ կրթության համար իրավասու, ինչպես դիմել և պաշտպանել հատուկ կրթական ծառայությունները, և ինչ անել, եթե համաձայն չեք դպրոցական շրջանների հետ
Լանտերմանի օրենքի (RULA) համաձայն իրավունքների կայքէջ 	Կալիֆորնիայի Հաշմանդամների իրավունքների պաշտպանության կազմակերպություն (DRC) Հեռախոս՝ 800-776-5746 TTY՝ 800-719-5798	Օգնություն Լանտերմանի օրենքով սահմանված աջակցության և ծառայությունների իրավունքների, տարածաշրջանային կենտրոնի և ծառայություն մատուցողների հետ կապված իրավունքների ըմբռնման հարցում

Կալիֆորնիայի ռեսուրսներ, շարունակությունը՝

Ռեսուրս	Հղումներ և կոնտակտներ	Ի՞նչ կգտնեմ այստեղ:
Չարգացման հաշմանդամությունների նահանգային խորհրդի (SCDD) կայքէջ 	Հեռախոս՝ 916-263-7919 Անվճար՝ 833-818-9886 council@scdd.ca.gov	SCDD-ն ստեղծվել է նահանգային և դաշնային օրենքներով որպես անկախ նահանգային գործակալություն՝ ապահովելու համար, որ զարգացման հաշմանդամություն ունեցող մարդիկ և նրանց ընտանիքները ստանան իրենց անհրաժեշտ ծառայությունները և աջակցությունը: Պաշտպանության, կարողությունների զարգացման և համակարգային փոփոխությունների միջոցով SCDD-ն աշխատում է անհատականացված ծառայությունների, աջակցության և այլ օգնության սպառողական և ընտանեկան համակարգի ստեղծման ուղղությամբ:

Ամերիկյան ժեստերի լեզու (ASL) (American Sign Language [ASL]).

ASL-ը տեսողական լեզու է, որը արտահայտվում է ձեռքերի և դեմքի շարժումներով:

Աջակցող տեխնոլոգիաներ (Assistive Technology).

Հաշմանդամություն ունեցող երեխաների կամ մեծահասակների հմտությունները բարձրացնելու, պահպանելու կամ կատարելագործելու համար օգտագործվող ցանկացած իր, սարքավորում կամ միջոց:

Աուդիոլոգիական գնահատում (Audiology Evaluation).

Լսողության գնահատում, որը կատարվում է աուդիոլոգի կողմից:

Աուդիոլոգ (լսողության բժիշկ) (Audiologist [Hearing Doctor]).

Մասնագետ, որը պատրաստված է հասկանալու, թե ինչպես է լսողությունը գործում, և կարող է չափել լսողության կորուստը կամ պարզել հավասարակշռության հետ կապված խնդիրները և համագործակցել ձեզ հետ՝ խնդիրը լուծելու համար:

Աուտիզմ (նաև կոչվում է աուտիզմի սպեկտրի խանգարում կամ ASD) (Autism [also called Autism Spectrum Disorder or ASD]).

Չարգացման խանգարում, որը ազդում է երեխայի՝ այլ մարդկանց հետ փոխազդեցության, հաղորդակցման, ուսուցման և վարքագծի վրա:

Իրավապաշտպան (Advocate).

Իրավապաշտպանը այն անձն է, ով ներկայացնում է մեկ այլ անձի շահերը: Այս անձը կարող է օգնել և աջակցել անհրաժեշտության դեպքում, օրինակ՝ մասնակցել հանդիպման կամ գրել պաշտոնական խնդրանք-նամակ, ինչպես նաև տալ առաջարկություններ: Յուրաքանչյուրը կարող է լինել իրավապաշտպան, բայց այս անձը փաստաբան չէ և իրավաբանական խորհրդատվություն չի տրամադրում:

Իրավունքների պաշտպանություն (Advocacy).

Երեխայի կամ ընտանիքի շահերն ու իրավունքները պաշտպանելու գործողություն:

Աուդիոլոգիա (Audiology).

Լսողության կորուստ ունեցող երեխաների հայտնաբերում և նրանց համար ծառայությունների մատուցում, ինչպես նաև լսողության կորստի կանխարգելում:

Ռիսկի տակ (At-Risk).

Տերմին, որն օգտագործվում է այն երեխաների համար, ովքեր ապագայում կարող են զարգացման հետ կապված խնդիրներ ունենալ, որոնք կարող են ազդել ուսման և զարգացման վրա:

Գնահատում (Assessment).

Սկզբնական և շարունակական ընթացակարգը, որն օգտագործվում է հետևյալը նույնականացնելու համար.

- Երեխայի եզակի կարիքներն ու ուժեղ կողմերը, ինչպես նաև այդ կարիքները բավարարելու համար համապատասխան ծառայությունները:
- Ընտանիքի ռեսուրսները, առաջնահերթությունները և մտահոգությունները, ինչպես նաև աջակցությունն ու ծառայությունները, որոնք անհրաժեշտ են ընտանիքի կարողությունները բարելավելու համար՝ բավարարելու իրենց հաշմանդամություն ունեցող նորածնի կամ փոքրիկի զարգացման կարիքները:

Գնահատման թիմ (Assessment Team).

Թիմ, որը հավաքում է տեղեկատվություն որոշումներ կայացնելու համար: Ծնողներից բացի, այս թիմում կարող են լինել հոգեբան, խոսքի թերապևտ, Էրգոթերապևտ, ֆիզիկական թերապևտ, բուժքույր և/կամ ուսուցիչ:

Մանկական ուղեղային կաթված (կամ CP) (Cerebral palsy [or CP]).

Չարգացման խանգարում, որն ազդում է երեխայի շարժվելու, հավասարակշռությունը պահպանելու և մկանները վերահսկելու ունակության վրա:

Երեխաների խնամք (Childcare).

Երեխաների խնամքը, մինչև նրանց ծնողները կամ չափափառ խնամակալները գտնվում են աշխատանքի, վերապատրաստման կամ այլ գործերով զբաղվելու ժամանակ:

Կալիֆորնիայի մանկական ծառայություններ (CCS) (California Children's Services [CCS]).

Նահանգային ծրագիր որոշակի հիվանդություններ կամ առողջական խնդիրներ ունեցող երեխաների համար: Այս ծրագրի միջոցով մինչև 21 տարեկան երեխաները կարող են ստանալ իրենց անհրաժեշտ առողջապահական օգնությունը և ծառայությունները: CCS-ը ձեզ կկապի բժիշկների և որակավորված առողջապահական մասնագետների հետ, ովքեր գիտեն, թե ինչպես հոգ տանել ձեր հատուկ առողջապահական կարիքներ ունեցող երեխայի մասին:

Համաձայնություն (Consent).

Ծնողի կողմից ծրագրին կամ գործակալությանը տրված թույլտվությունը, սովորաբար գրավոր: Համաձայնությունը միշտ կամավոր է, և ծնողը կարող է այն չեղարկել ցանկացած պահի:

Հաղորդակցություն (Communication).

Ավելին է, քան խոսելը: Դա մեկ կողմից մյուսին ուղարկվող ցանկացած տեսակի հաղորդագրություն է՝ հնչյունների, բառերի կամ ֆիզիկական ակնարկների միջոցով, ինչպիսին է մարմնի լեզուն:

Գաղտնիություն (Confidentiality).

Երեխայի և ընտանիքի մասին անձնական տեղեկությունները չիրապարակելու իրավունքը առանց ձեր թույլտվության կամ միայն այն դեպքում, երբ դա թույլատրվում կամ պահանջվում է օրենքով: Տեղեկատվություն կիսելու համաձայնությունը միշտ կամավոր է, և ծնողը կարող է չեղարկել այն ցանկացած պահի:

Չարգացման (Developmental).

Երեխայի զարգացման փուլերը կամ քայլերը:

Չարգացման ուշացում (Developmental Delay).

Վերաբերում է այն երեխային, որն ավելի դանդաղ է ձեռք բերում իրենից ակնկալվող հմտությունները՝ համեմատած նույն տարիքի մյուսների հետ:

Չարգացման պատմություն (Developmental History).

Երեխայի ուսման առաջընթացի հաշվետվություն՝ նրա հմտությունների զարգացմանը գուցենթաց, ինչպիսիք են նստելը, քայլելը կամ խոսելը:

Չարգացման կարևորագույն հմտություններ (Developmental Milestone Skills).

Հմտություններ, որոնք սովորաբար ձեռք են բերվում որոշակի տարիքում:

Չարգացման թեստեր (Developmental Tests).

Թեստեր, որոնք չափում են երեխայի զարգացումը նույն տարիքի այլ երեխաների զարգացման համեմատ:

Հաշմանդամություն (Disability).

Չարգացման ուշացում կամ ֆիզիկական կամ մտավոր խանգարում, որը շատ հավանական է, որ կհանգեցնի երեխայի զարգացման ուշացմանը:

Վաղ միջամտություն (Early Intervention).

Երկարաժամկետ դժվարությունները կանխելու համար հնարավորինս շուտ մատուցվող ծառայությունների և աջակցության մի շարք:

Իրավասություն (Eligibility).

Պահանջները, որոնք երեխան պետք է բավարարի՝ ծրագրից ծառայություններ ստանալու համար:

Էպիլեպսիա (Epilepsy).

Չարգացման խանգարում, որը ազդում է ուղեղի գործունեության վրա և առաջացնում է նոպաներ:

Հաստատված ռիսկ (Established Risk).

Տերմին, որն օգտագործվում է այն երեխայի համար, ով ունի հայտնի պատճառ ունեցող հիվանդություն, և ով ապագայում կարող է զարգացման հետ կապված խնդիրներ ունենալ, որոնք կարող են ազդել ուսման և զարգացման վրա:

Գնահատում (Evaluation).

Հավաքում է տեղեկատվություն երեխայի ուսումնական կարիքների, ուժեղ կողմերի և հետաքրքրությունների մասին: Գնահատումը գործընթացի մի մասն է, որը որոշում է, թե արդյո՞ք նա որակավորվում է որևէ ծրագրի կամ ծառայության համար:

Ընտանեկան վերապատրաստում, խորհրդատվություն և տնային այցելություններ (Family Training, Counseling, and Home Visits).

Ծառայություններ, որոնք օգնում են նորածնի կամ փոքրիկի ընտանիքին հասկանալ երեխայի խնամքի կարիքները և խթանել նրա զարգացումը:

Մանդային թերապիա (Feeding Therapy).

Օգնում է երեխաներին սովորել, թե ինչպես կամ ավելի լավ սնվել, մասնավորապես նորածինների և այն երեխաների համար, ովքեր դժվարանում են ուտել, ծամել, կերակրվել, ծծել և կուլ տալ:

Մանդային թերապիստ (Feeding Therapist).

Ապահովում է մանդային թերապիա և սովորաբար դրանք էրգոթերապիստներ կամ խոսքի և լեզվի պաթոլոգներ են:

Ընտանեկան աջակցություն (Family Support).

Ամեն ինչ, որը կօգնի ընտանիքին: Այս օգնությունը կարող է ներառել խորհրդատվություն, տեղեկատվություն կամ ծնողին օգնել հասկանալ, թե ինչ տարբերակներ կարող են հասանելի լինել:

Ընտանեկան ռեսուրսների կենտրոն (Family Resource Center).

Վայր, որտեղ ռիսկի խմբում գտնվող կամ զարգացման հետամնացություն կամ հաշմանդամություն ունեցող փոքր երեխաների ընտանիքները կարող են տեղեկատվություն, աջակցություն և այլ տեղեկություններ ստանալ այլ ծնողներից և ընտանիքներից:

Փոքր մոտորիկա (Fine Motor).

Ֆիզիկական զարգացման մեջ՝ մարմնի փոքր մկանների, առավել հաճախ՝ ձեռքերի/մատների օգտագործումը: Ինչպես՝ կծելը, որևէ իր վերցնելը, մատիտ բռնելը կամ հագուստը կոճակներ ամրացնելը:

Ընդհանուր ծառայություններ և աջակցություն (Generic Services and Supports).

Ռեսուրսներ, որոնք կարող են հասանելի լինել բոլոր երեխաների համար տեղական, նահանգային և/կամ դաշնային գործակալություններից: Դրանք ներառում են այնպիսի ծառայություններ,

ինչպիսիք են Medi-Cal-ը, սոցիալական ապահովագրությունը և դպրոցական ծրագրերը, ինչպիսին է Head Start-ը:

խոշոր մոտորիկայի հմտություններ (Gross Motor Skills).

Մարմնի, ձեռքերի կամ ոտքերի խոշոր մկանային խմբերի օգտագործումը, ինչպես օրինակ՝ նստելիս, քայլելիս, հավասարակշռությունը պահպանելիս կամ գնդակ նետելիս:

Առողջապահական ծառայություններ (Health Services).

Առողջապահական ծառայություններն անհրաժեշտ ծառայություններ են, որոնք թույլ են տալիս երեխային օգտվել վաղ միջամտության այլ ծառայություններից:

Տնային ծառայություն (Home-based Service).

Տանը մատուցվող ցանկացած ծառայություն կամ թերապիա:

Տնային այցելություններ (Home Visits).

Մասնագետի կողմից ձեր տուն այցելություններ՝ early start-ի/միջամտության ծառայություններ պլանավորելու և մատուցելու նպատակով:

Մանկական զարգացման ծառայություններ (Infant Development Services).

Ծառայություններ և գործունեություն, որոնք նպաստում են նորածնի կամ փոքրիկի հմտությունների զարգացմանը զարգացման տարբեր ոլորտներում:

IFSP (Անհատականացված ընտանեկան ծառայության ծրագիր) (IFSP [Individualized Family Service Plan]).

Երեխայի և ընտանիքի ծառայությունների գրավոր պլան, որը ընտանիքը մշակում է թիմի հետ միասին:

Մտավոր հաշմանդամություն (կամ ID) (Intellectual disability [or ID]).

Զարգացման խանգարում, որը ազդում է երեխայի սովորելու և առօրյա կյանքում գործելու ունակության վրա (ինքն իրեն հոգ տանել):

Անհատականացված կրթական ծրագիր (IEP) (Individualized Education Plan [IEP]).

Երեխայի հատուկ կրթական ծառայությունների գրավոր ծրագիր:

Մանուկ (Infant).

Ծննդից մինչև մեկ տարեկան երեխաներ: Երբեմն համարվում են նորածնից մինչև 18 ամսական կամ մինչև երեխայի քայլելը, երբ երեխան այդ ժամանակ կոչվում է փոքրիկ:

Տնային հանգիստ (In-Home Respite).

Նախատեսված է ընտանիքին երեխայի խնամքից դադար տալու համար և տրամադրվում է ընտանեկան տանը:

Բանավոր և գրավոր թարգմանչի ծառայություններ (Interpreter and Translator Services).

Կարող է ապահովել լեզվական թարգմանություն հանդիպումների ժամանակ և/կամ գրավոր հաղորդակցության թարգմանություն (IFSP) անգլերենից ընտանիքի մայրենի լեզու:

Միջնորդություն (Mediation).

Հանդիպում՝ ծնողների (ծեզ) և տարածաշրջանային կենտրոնի միջև առկա անհամաձայնությունները լուծելու համար:

Medi-Cal (Medi-Cal).

Կալիֆորնիայի Medicaid առողջապահական ծրագիրը: Այս ծրագիրը վճարում է սահմանափակ եկամուտ և ռեսուրսներ ունեցող կամ որոշակի կենսական իրավիճակներ ունեցող երեխաների և մեծահասակների համար նախատեսված բազմազան բժշկական ծառայությունների համար: Medi-Cal-ը ֆինանսավորվում է դաշնային և նահանգային հարկերի կողմից: Դուք կարող եք դիմել Medi-Cal-ի նպաստների համար՝ անկախ սեռից, ռասայից, կրոնից, մաշկի գույնից, ազգային պատկանելությունից, սեռական կողմնորոշումից, ամուսնական կարգավիճակից, տարիքից, հաշմանդամությունից կամ վետերանի կարգավիճակից: Եթե դուք համարվեք (կամ որոշվի, որ) իրավասու, կարող եք ստանալ Medi-Cal, եթե շարունակում եք բավարարել իրավասության պահանջները:

Բժշկական ծառայություններ (միայն ախտորոշման/գնահատման նպատակներով) (Medical Services [for diagnostic/evaluation purposes only]).

Լիցենզավորված բժշկի կողմից մատուցվող ծառայություններ՝ ախտորոշման կամ գնահատման նպատակներով՝ երեխայի զարգացման վիճակը և վաղ միջամտության ծառայությունների կարիքը որոշելու համար:

Շարժողական զարգացում (Motor Development).

Հայտնի է նաև որպես շարժողական հմտությունների զարգացում, այն է, թե ինչպես է երեխան զարգացնում ֆիզիկական հմտություններ՝ օգտագործելով իր մարմինը և մարմնի մասերը:

Շարժողական հմտություններ (Motor Skills).

Մարմինը շարժելու և համակարգելու ունակությունը: Կան երկու լայն տեսակի շարժողական հմտություններ, որոնք զարգացնում են փոքր երեխաները.

- Փոքր մկանների միջոցով նուրբ շարժողական հմտություններ, ինչպիսիք են առարկաներ վերցնելը և դնելը, ծափահարելը, պատառաքողի և գդալի օգտագործումը, ինքնուրույն մատներով սնունդ ուտելը:
- Մեծ շարժողական հմտություններ, օրինակ՝ սողալ, բարձրանալ, հարվածել և ցատկել:

Բնական միջավայր (Natural Environment).

Վայրեր կամ միջավայրեր, որտեղ ցանկացած փոքր երեխա և նրա ընտանիքը այցելում են ցանկացած օր: Սա կարող է ներառել տունը, նախադպրոցական հաստատությունը կամ այլ համայնքային վայր, ինչպիսիք են տեղական այգին կամ գրադարանը:

Բուժքույրական ծառայություններ (Nursing Services).

Առողջական խնդիրների կանխարգելմանը նպաստող և առողջությունն ու զարգացումը խթանող ծառայություններ, որոնք կարող են ներառել բժշկի կողմից նշանակված դեղորայքի և բուժումների կիրառումը:

Սննդային ծառայություններ (տե՛ս կերակրումը) (Nutrition Services [see feeding]).

Օգնել երեխաների սննդային կարիքները բավարարելու համար համապատասխան ծրագրերի մշակմանը և մոնիթորինգին:

Աշխատանքային թերապևտ (OT) (Occupational Therapist [OT]).

Մասնագետներ նույն շարժիչ հմտությունների, աչքի և ձեռքի կոորդինացիայի, զգայական մշակման, շրթունքների և լեզվի կապերի, ինչպես նաև սննդային խնդիրների ոլորտում:

Աշխատանքային թերապիա (Occupational Therapy).

Ծառայություն, որը մատուցվում է լիցենզավորված էրգոթերապևտի կողմից, որը օգնում է երեխաներին կատարել նույն շարժողական գործունեություն և առօրյա գործողություններ, ինչպիսիք են ուտելը, հագնվելը և ձեռքերի օգտագործումը:

Տնից դուրս հանգիստ (Out of Home Respite).

Ծառայություններ, որոնք հնարավորություն են տալիս հանգստանալ երեխայի խնամքից և մատուցվում են ընտանեկան տնից դուրս:

Հասակակիցներ (Peers).

Նույն տարիքի կամ զարգացման նույն մակարդակի այլ երեխաներ: Նրանք պարտադիր չէ, որ ընկերներ լինեն: Կարևոր է, որ երեխաները շփվեն հասակակիցների հետ՝ սոցիալական հմտություններ զարգացնելու և սոցիալական հմտություններ զարգացնելու համար:

Հոգեբանական ծառայություններ (Psychological Services).

Երբ հոգեբանը գնահատում կամ թեստավորում է երեխայի զարգացումը և մեկնաբանում թեստի արդյունքները:

Ֆիզիկական թերապևտ (PT) (Physical Therapist [PT]):

Մասնագետներ խոշոր շարժիչ հմտությունների մեջ, որոնք կենտրոնանում են շարժունակության վրա, ինչպիսիք են գլորվելը, սողալը, քայլելը և բարձրանալը: Դրանք կարող են նաև օգնել զգայական-շարժիչային համակարգմանը:

Ֆիզիկական թերապիա (Physical Therapy).

Ծառայություն, որը մատուցվում է լիցենզավորված ֆիզիկական թերապևտի կողմից, որը օգնում է երեխաներին կատարել խոշոր շարժիչային գործունեություն և առօրյա գործողություններ, ինչպիսիք են սողալը, քայլելը և ցատկելը: Դրանք կարող են նաև օգնել զգայական-շարժիչային համակարգմանը:

Ֆիզիկական հաշմանդամություն (Physical Disability).

Անհատի ֆիզիկական զարգացման վրա ազդող հաշմանդամություն:

Ժամանակավոր իրավասություն (Provisional Eligibility).

Եթե երեխան երեք կամ չորս տարեկան է (կամ մոտենում է երեք տարեկանին) և զարգացման հաշմանդամության նշաններ չի ցուցաբերում, ժամանակավոր որակավորման կարգը նախատեսված է զարգացման հատկապես խոցելի ժամանակահատվածում գտնվող երեխաների համար տարածաշրջանային կենտրոնի ծառայությունների մատուցման ուշացումներից խուսափելու և բացթողումները նվազեցնելու համար:

Ծառայությունների համակարգում (Գործի կառավարում) (Service Coordination [Case Management]).

Ծառայությունների համակարգողները աջակցում և օգնում են հաշմանդամություն ունեցող նորածնին կամ փոքրիկին, ինչպես նաև երեխայի ընտանիքին ստանալ անհրաժեշտ ծառայությունները:

Ժեստերի լեզվի և ազդանշանների լեզվի ծառայություններ (Sign Language and Cued Language Services).

Այս ծառայությունները ներառում են ժեստերի լեզվի, ազդանշանային լեզվի և լսողական/բանավոր լեզվի դասավանդումը, ինչպես նաև ժեստերի և ազդանշանային լեզվի թարգմանության ապահովումը:

Սոցիալական աշխատանքի ծառայություններ (Social Work Services).

Անհատական և ընտանեկան խմբային խորհրդատվություն տրամադրել ծնողներին և ընտանիքի մյուս անդամներին, ինչպես նաև համապատասխան սոցիալական հմտությունների զարգացմանն ուղղված միջոցառումներ անցկացնել նորածնի կամ փոքրիկի և ծնողների հետ:

Մասնագիտացված ուսուցում (Specialized Instruction).

Խաղի վրա հիմնված ուսուցում: Վաղ մանկության մասնագետը կստեղծի անհատականորեն մշակված դասեր, որոնք կսովորեցնեն ձեզ, թե ինչպես զվարճալի գործունեության միջոցով առաջնորդել ձեր երեխային նպատակներին հասնելու համար:

Խոսքի/լեզվի ախտաբան (SLP) (Speech Language Pathologist [SLP]).

Արտահայտիչ և ընկալունակ հաղորդակցման մասնագետներ, թե ինչ են ասում կամ ժեստերի լեզվով խոսում, և ինչ են հասկանում երեխաները:

Խոսքի/լեզվի թերապիա (Speech/Language Therapy).

Ծառայություններ, որոնք նպաստում են հաղորդակցման հմտությունների զարգացմանը: Օգնել երեխաներին բարելավել հաղորդակցման և սոցիալական գործառնությունների հմտությունները, որոնք տրամադրվում են խոսքի թերապևտի կամ խոսքի-լեզվաբանական ախտաբանի օգնականի կողմից:

Թերապիա (Therapy).

Տարածաշրջանային կենտրոնները կարող են ապահովել երեխաների մասնագիտացված կարիքներին համապատասխանող թերապիաներ: Այս թերապիաները կարող են ներառել աշխատանքային թերապիա, ֆիզիկական թերապիա և խոսքի թերապիա

Անցում (Transition).

Գործընթաց, որի ընթացքում 3 տարեկան երեխաները վաղ միջամտության ծառայություններից անցնում են վաղ մանկության այլ աջակցության կամ ծառայությունների, ինչպիսիք են նախադպրոցական հատուկ կրթության ծրագիրը կամ համայնքային ծրագրերը:

Տրանսպորտային և հարակից ծախսեր (Transportation and Related Costs).

Տարածաշրջանային կենտրոնները կարող են առաջարկել բազմազան տարբերակներ՝ ընտանիքներին օգնելու համայնք մուտք գործել, երբ նրանք չեն կարողանում դա անել ինքնուրույն:

Տեսողության խանգարում (Vision Impairment).

Տեսողության կորուստ, որը, նույնիսկ շտկման դեպքում, ազդում է երեխայի տեսնելու ունակության վրա: Այս տերմինը ներառում է թե՛ մասնակի տեսողությունը, թե՛ կուրությունը:

Տեսողության ծառայություններ (Vision Services).

Տեսողական ֆունկցիայի գնահատում, ներառյալ տեսողական որոշակի խանգարումների, ուշացումների և վաղ մանկության զարգացմանը ազդող կարողությունների փնտրողումը: